

CITITI ÎN NUMĂRUL CURENT:

**Agricultorii afectați
de secetă**

5

**Femeile învață despre
cultivarea agrișului**

7

**Programul Compact
a luat sfârșit**

8

**Prețul pâinii – justificat
sau nu prea?**

9

**Cum să avem
un somn liniștit**

12

„PACHETUL AGRICOL”, SECETĂ ȘI PROTESTE

„Pachetul agricol” promis de autorități să intre în vigoare până la finele lunii iulie, nu a fost votat în lectură finală. O cauză ar fi că Parlamentul a plecat în vacanță, iar nouă ni s-a spus, că este doar o chestiune tehnică, este necesar avizul Guvernului, ca acest pachet să fie considerat legal. În situația în care la acea vreme, Guvern nu era, acesta a fost lăsat într-o parte. În condițiile de secetă și embargou, agricultorii s-au pomenit într-o situație extrem de dificilă. Cele patru organizații reprezentative ale producătorilor agricoli și-au adunat consiliile pentru a decide cum se va acționa mai departe.

Federația Națională a Agricultorilor AGROinform la fel și-a întrunit consiliul și Directorii organizațiilor regionale pentru a lua o hotărâre. În ziua de 26 august, la sediul Federației AGROinform a avut ședința cu Directorii Executivi și membrii Consiliului Național de Administrare a organizației. Scopul acestei ședințe a fost de a afla poziția membrilor Federației vizavi de situația dificilă creată în agricultură și acțiunile ce urmează să se desfășoare în continuare.

În urma consultărilor publice cu membrii Organizațiilor Regionale au fost exprimate mai multe opinii. Pentru continuarea dialogului cu autoritățile au optat 7 organizații; pentru proteste – 3 organizații; pentru aderarea la Platforma DA – 3 organizații; pentru crearea unui partid politic – 2 organizații.

În urma expunerii opiniilor Directorilor Executivi ai organizațiilor regionale și ale Președintelui Consiliului administrativ, a fost formulată

poziția Federației. AGROinform a optat pentru continuarea dialogului cu autoritățile, insistă să fie introduse modificări în „Pachetul Agricol” și acesta să fie aprobat cât mai repede în a doua lectură. Protestele au fost apreciate drept necesare, în caz că nu vor fi îndeplinite solicitările de mai sus. Aceste propuneri au fost votate unanim.

Continuare în pagina 2

**Vă puteți abona la ziarul nostru
la toate oficiile poștale din țară ➔ 16**

■ EDITORIAL

ÎNCOTRO MERGEM?!

Arina ROȘCA

La începutul acestei veri, agricultorii s-au lăsat prinși de promisiunile guvernanților și au decis să le mai dea o șansă acestora. Ei au renunțat la proteste și au intrat în așa-numitul joc de-a „Pachetul Agricol”.

Mai pe scurt, acest

pachet promis să îi ajute pe agricultori, să le ușureze puțin existența, se lasă așteptat. A fost preconizat să fie votat mai întâi până la 15 iulie, apoi până la 30, apoi a fost lăsat pentru toamnă. Cu toate că acest „Pachet” nu este o mană cerească pentru agricultori și nu-i va scuti de toate problemele, el se dovedește a fi o modalitate de a câștiga capital politic pentru unii. Și nu o spunem noi, o spun alți jucători politici despre colegii lor, cu care, de fapt, „conduc” împreună țara. „Cine v-a promis acela să vă dea” – zic unii despre alții.

În aceste condiții, situația agricultorilor rămâne complicată. Valutele în continuare sunt instabile, creditele aproape inaccesibile, prețurile mari la îngrășăminte și produse petroliere. Producătorii de fructe rămân în continuare fără piețe de desfacere pentru acestea, au demonstrat-o cei cu piersicii în această vară, unii fiind nevoiți să lase roada să se piardă pe copaci. Pe lângă acestea, sunt nevoiți să dea mită unor funcționari, pentru a putea exporta producția. Un grup de reporteri a reușit să demonstreze că acești „funcționari” atrag mai multă atenție la „grosimea” buzunarului producătorului, decât la calitatea producției. În situația în care, cei care ar trebui să îi susțină pe producători, în condițiile complicate ale acestor vremi, pun ei înșiși bețe în roate acestora, atunci se lasă senzația că nu a mai rămas loc pentru omenie, contează numai banul.

Capacul a fost pus de seceta nemiloasă din această vară. Este mai puțină producție, iar pierderile agricultorilor sunt imense.

Ce fac cei care i-am ales să ne conducă destinele? Știm doar că nu-și respectă promisiunile. Spun una, dar nu fac nimic. Nimeni din autorități nu spune ce să facă producătorii care suferă din cauza embargoului, al secetei și al prețurilor imense, în care parte să o ia? În aceste condiții, participarea agricultorilor la protestele din 6 septembrie a fost întemeiată. Întemeiate vor rămâne și acțiunile ulterioare ale acestora. Ele vor exista, cu siguranță. Să ne „inspirăm” de la colegii francezi care au blocat Parisul cu tractoarele!

„PACHETUL AGRICOL”,
SECETĂ ȘI PROTESTE

Sfârșit.
Început în pag. 1

PATRU ORGANIZAȚII
DE AGRICULTORI SE
ÎNTRUNESC IARĂȘ

În aceeași zi, puțin mai târziu a urmat Ședința Comună a celor patru organizații reprezentative ale agricultorilor. Membrii Consiliilor UniAgroProtect, AGROin-

protestelor din data de 6 septembrie. S-a menționat în cadrul Ședinței Comune un șir de probleme cu care se confruntă agricultorii. S-a vorbit despre faptul că Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor (ANSA) nu eliberează antreprenorilor din sector certificatele necesare în termenii utili, ci tergiversează situația pentru a estorca bani. S-a amintit despre seceta din

nu a fost elaborat un plan de acțiuni.

AGRICULTORII
REIAU PROTESTELE

Numeroși producători agricoli au participat duminică, 6 septembrie la protestul organizat în Piața Marii Adunări Naționale. Ei au fost invitați de către organizațiile profesionale ale

Parlamentul a promis să-l voteze până pe 31 iulie, a rămas suspendat, nefiind votat în varianta finală, în pofda publicității care i s-a făcut.

Mai mult, potrivit reprezentanților agricultorilor, prim-ministrul Valeriu Streleț a dat de înțeles că nu toate prevederile din pachet vor fi adoptate acum și anume este vorba despre proiectul de lege privind subvențiile în agricultură, precum și dreptul agricultorilor de a importa independent produse petroliere pentru nevoi personale, au menționat participanții la conferința de presă. La întrebarea „de ce?”, premierul a recomandat agricultorilor să-i întrebe pe cei cu care au negociat „pachetul agricol”. „Se creează impresia că președintele Parlamentului, Andrian Candu și Prim-ministrul Valeriu Streleț nu sunt membri ai aceleiași alianțe de guvernare”, a menționat Alexandru Slusari.

Iurie Hurmuzachi, vicedirector AGROinform a declarat că speră încă la un dialog cu autoritățile țării, pentru a veni în sprijinul agricultorilor. El și-a exprimat regretul că din ceea ce guvernarea a promis să rezolve la rugămintea agricultorilor, în prezent nimic nu s-a rezolvat.

Cel mai probabil, protestele agricultorilor vor continua, însă încă nu a fost elaborat un plan de acțiuni.

A.R.

Federația Națională a Agricultorilor din Moldova AGROinform

Bd. Ștefan cel Mare 123V

MD – 2004, Chișinău, Moldova

Tel (+373 22) 23 56 01, fax (+373 22) 23 78 30

Organizațiile regionale ale Federației AGROinform:

Cantemir (273) 2 28 53

Drochia (252) 2 70 32

Edineț (246) 2 43 84

Fălești (259) 2 29 51

Glodeni (249) 2 40 69

Hâncești (269) 2 34 08

Nisporeni (264) 2 38 57

Orhei (235) 2 49 55

Peresecina (235) 47 2 67

Râșcani (256) 2 45 84

Ungheni (236) 2 34 55

Cahul (299) 2 14 13

AGROmedia**inform**

Redactor-șef: Arina ROȘCA

Machetare: Victor PUȘCAȘ

Adresa redacției: MD-2004, Chișinău,

bd. Ștefan cel Mare, 123 V. Tel.: 23-56-98

e-mail: publicitate@agroinform.md

www.agravista.md

Tiparul executat la tipografia «PRAG-3»

Comanda nr. 879

Tiraj: 3500

form, Federația Fermierilor și Moldova-fruct s-au adunat pentru a dezbate situația creată.

Iurie Hurmuzachi, vicedirector AGROinform a expus poziția organizației și a declarat că Federația nu aderă la Platforma DA. El a declarat că membrii AGROinform optează pentru continuarea dialogului cu autoritățile de stat. „Nu excludem necesitatea protestelor, dar considerăm că momentul dat nu este unul potrivit”, a mai spus el.

Unii lideri ai agricultorilor s-au pronunțat pentru aderarea la Platforma DA și începerea

vara aceasta și pierderile apărute în urma ei, dar și despre faptul că statul nu a sprijinit producătorii agricoli și nu a elaborat o politică agrară adecvată situației.

Într-un final membrii Consiliilor celor patru organizații au decis să se mobilizeze pentru protestele din 6 Septembrie. Ei au completat lista revendicărilor din „Pachetul Agricol”, adică să fie soluționate problemele cu ANSA; să fie stabilite compensații pentru pierderile din cauza secetei. La fel s-a hotărât să fie reluate protestele și după 6 septembrie, însă încă

agricultorilor. În cadrul unei conferințe de presă de la începutul lunii septembrie, reprezentanții celor patru organizații: UniAgroProtect, AGROinform, Moldova-Fruct și Federația Fermierilor au declarat că autoritățile nu au respectat promisiunile date agricultorilor.

În acest an, recolta majorităților culturilor din cauza secetei va fi cu circa 60% mai mică decât în 2014. În această situație dificilă Guvernul nu a făcut nimic pentru a ajuta agricultorii să depășească provocările, cu care s-au confruntat. „Pachetul agricol” pe care

AGROBION - UN PRODUS NANOTEHNOLOGIC CU O FORMULĂ UNICĂ ÎN LUME

AGROBION-ul este un îngrășământ organic concentrat (lichid), produs în România. Este certificat în Uniunea Europeană. Conține peste 60 de microelemente foarte necesare creșterii plantelor și ridicării imunității acestora. Microelemente au fost obținute prin procese tehnologice performante, fiind numite astăzi de „ultimă oră”. Un exemplu sunt procesele nanotehnologice și cele de electroliză sub un curent asimetric inversat, care sunt utilizate și în producerea îngrășămintelor. Tehnologiile noi aplicate de producător, au dat posibilitatea de a obține pentru AGROBION o formulă unică în lume. Procesele de obținere a acestei formule constituie un secret tehnologic.

Pentru ca toți cititorii doritori să înțeleagă componența AGROBION-lui, savanții, care au inventat această formulă, explică caracteristicile îngrășământului.

1. Principala sursă interioară de energie a celulelor vii sunt

mitocondrii. Mitocondrii se prezintă ca niște „acumulatori” de energie în celulele vii. Când mitocondrii sunt secați de energie, planta se dezvoltă slab, îi scade imunitatea, este ușor atacată de paraziți și boli. Pentru a menține stabil energia în mitocondri și întreaga celulă, este necesar ca planta să se alimenteze adăugător prin frunze cu microelemente, vitamine, fermenți. Uneori rădăcina plantei extrage greu din sol elementele de hrană necesară sau pur și simplu nu le găsește acolo. Atunci este nevoie ca planta să fie ajutată. Acest lucru se va face prin stropire foliară (2 – 3 ori), sau picurare la rădăcină cu soluție AGROBION.

2. Toate particulele moleculare în soluția AGROBION au o mărime foarte mică. Pentru a alimenta rapid mitocondrii cu energie, potențialul electronic de disociere a microelementelor în apă a fost mărit de 10 - 15 ori prin electroliză. Ca rezultat, absorbția hranei cu microelemente a

devenit mult mai rapidă, iar plantele după prelucrarea cu soluția AGROBION consumă mult mai puțină energie pentru a se hrăni prin rădăcină. Energia, care se economisește de rădăcină este necesară pentru creșterea ei normală, pentru puterea ei de a absorbi hrana din sol, pentru ca plantele să se poată înmulți și proteja de boli mai rapid și efektiv.

3. Pentru producerea AGROBION-ului s-au extras substanțe organice din gunoii de grajd, bălăgar și urina bovinelor, găinaț de pasăre, humăți organici – toate larg cunoscute în agricultură ca benefice pentru stimularea și buna creștere a plantelor. În aceste extrase au fost adăugate alte extrase naturale obținute din suc de fermentat ale unor fructe și legume, ierburi de pădure și de câmp, ciuperci, din minerale și compuși naturali deosebit de necesari plantelor. Soluțiile extrase și sucurile au fost îmbogățite cu microelemente nanotehnologice descrise mai sus.

Mai mulți agricultori din Moldova au procurat AGROBION în primăvara acestui an și l-au experimentat din propria inițiativă și sub propriul risc. În afara rezultatelor bune: o roadă sporită și plante sănătoase, culturile stropite cu AGROBION au rezistat bine la secetă. Acest fapt a fost observat la porumb, floarea – soarelui, soia, legume. S-a văzut că în primele faze plantele parca sunt „mai vii”, au o verdeață mai „bună”. Legumele din câmp și pepeniere sunt mai sănătoase, mai mari și au un aspect comercial atrăgător. AGROBION-ul este

un produs ecologic pur. Nu conține elemente toxice.

Se apropie semănatul de toamnă. Cei care au văzut efecte bune deja au procurat AGROBION. Specialiștii recomandă toamna prelucrarea semințelor înainte de a fi semănate. La culturile de toamnă se recomandă și o stropire la prima fază. Astfel, plantele vor ierna mai bine. Primăvara se vor face alte două stropiri. În sere la fel se recomandă de a prelucra plantele care dau roadă toamna, iarna și primăvara.

Nu ezitați să încercați AGROBION-ul. Cu atât mai mult că numeroși agricultori deja au rezultate. Produsul nu este scump. Un litru de AGROBION costă 150 lei. Acest litru se va dizolva în 200 litri de apă și cu soluția dată se va prelucra un hectar.

Prelucrarea semințelor cu soluția AGROBION se efectuează cu 2-3 zile înainte de semănat. Proporția: 0,8 litri AGROBION se dizolvă în 10 litri de apă pentru 1 tonă de semințe. După prelucrare, semințele se usucă până la umiditatea normală. Se poate face combinat, împreună cu dezinfectarea sau tratamentul paralel a semințelor cu fungicide, acestea se vor adăuga în soluția obținută de AGROBION.

Tehnologia de producere a microelementelor din AGROBION a fost decorată cu medalii de aur, argint, bronz, cu diplome și alte distincții la mai multe expoziții și saloane internaționale.

Mai multe informații: tel: 069720984,
068191788, 022 103356;
e-mail: aurelia.russu.73@mail.ru

SERVICIUL VAMAL A SIMPLIFICAT PROCEDURILE DE VĂMUIRE A MĂRFURILOR

Aproximativ 550 de importatori, exportatori și transportatori vor beneficia de noile modificări de vamuire a mărfurilor implementate de Serviciul Vamal. Astfel, în perioada 15 septembrie–15 octombrie Serviciul Vamal organizează o serie de conferințe pentru a informa agenții economice despre modificările la legislația vamală, simplificările procedurilor vamale și despre statutul de exportator economic autorizat.

În acest context, Serviciul Vamal a instituit recent o nouă procedură - declararea electronică la export și import. Procedura prevede depunerea declarației în format electronic fără deplasarea la postul vamal, prin aplicarea semnăturii digitale și transportarea mărfurilor direct la frontieră fără a le prezenta la controlul postului vamal intern.

Șeful Direcției organiza-

rea controlului vamal, Corneliu Croitoru, a menționat zilele trecute în cadrul unei conferințe de presă că „prin instituirea declarației electronice practic este eliminat contactul cu vameșul, iar acest lucru duce la transparență totală în procesul de vamuire a mărfurilor.”

Totodată, a fost implementat culoarul albastru de vamuire a mărfurilor. Acesta permite acordarea liberului de vamă fără a efectua controlul documentar și fizic, cu direcționare spre controlul post-vamuire. Astfel, agenții economici vor dispune de marfă imediat după depunerea declarației vamale.

Potrivit șefului Direcției de control ulterior, Octavian Andrușcencov, implementarea culoarului albastru „va simplifica, asigura și accelera procedurile de vamuire a mărfurilor, iar reflectarea datelor în declarații va fi respectată integral”.

PRIMA FABRICĂ DE STAT DE PELEȚI – DATĂ ÎN EXPLOATARE

Prima fabrică de stat pentru producerea peleților din biomasă și-a început activitatea în Moldova. Aceasta a fost inaugurată în ziua de 30 iulie și va asigura încălzirea a 25 de școli și grădinițe. Fabrica este deschisă pe teritoriul Institutului de Fito-tehnie „Porumbeni” din satul Pașcani, raionul Criuleni, în cadrul Proiectului de Utilizare Eficientă a Combustibilului Solid din Biomasă. Evenimentul a fost posibil cu sprijinul guvernului Japoniei, prin intermediul programului de asistență 2 KR.

Anual se prevede ca fabrica din Criuleni să producă în jur de patru mii de tone de combustibil solid din biomasă. Fabrica este dotată cu două linii: una de pregătire a materiei prime, iar alta de producere a peleților. Procesul de prelucrare a

biomasei durează în medie 30 de minute, timp în care, în cazul de față - paie, sunt fărâmițate, uscate, apoi sunt aspirate într-un container, de unde sunt preluate de către mașina de fabricare a peleților. Într-o oră sunt produse până la 600 de

kilograme de peleți.

„Fabrica este de stat, este o întreprindere non

profit, deci această întreprindere nu va face profit. Va produce la preț

minimum posibil pentru a încuraja și alți producători să instaleze cazane pe biomasă. Cu timpul poate facem o fabrică și la Nord și una la Sud”, a declarat directorul tehnic al proiectului 2KR, Vasile Bumacov. În jur de 25 de școli și grădinițe vor fi încălzite cu peleți produși la această fabrică. Instituțiile vor fi dotate cu centrale pentru biomasă oferite în dar de Guvernul Japoniei.

Președintele țării, Nicolae Timofti, prezent la eveniment, a spus că astfel de fabrici vor asigura o parte din securitatea energetică a țării. „Neavând aceste fabrici, pot spune că am irosit, am pierdut multe surse energetice naturale care ne-ar fi dat posibilitatea să nu

cheltuim pentru gazul rusc. Pe lângă faptul că îmbunătățesc condițiile de studiu, lucru și de trai în comunitățile rurale, acest proiect arată un lucru important și anume că putem găsi soluții energetice alternative, chiar mai ieftine și ecologice”, a declarat el.

Pentru construcția fabricii au fost cheltuite patru milioane de dolari, dintre care trei milioane au fost oferite sub formă de grant de către Guvernul Japoniei. Nicolae Timofti a adus mulțumiri japonezilor pentru ajutorul acordat Moldovei, în special pentru dezvoltarea agriculturii. „Apreciez munca celor care au implementat în Republica Moldova acest proiect de succes și de mare eficiență. 37 de milioane de dolari pe care i-ați oferit sub formă de granturi reprezintă o sumă importantă pentru Republica Moldova”, a declarat șeful statului.

Ambasadorul Japoniei în Republica Moldova, cu sediul la Kiev, Shigeki Sumi, s-a arătat mulțumit de implementarea proiectului 2 KR în Moldova. „Pentru Japonia proiectul 2 KR este unul dintre cele mai de succes. Suntem disponibili să vă ajutăm în continuare”, a declarat Excelența Sa.

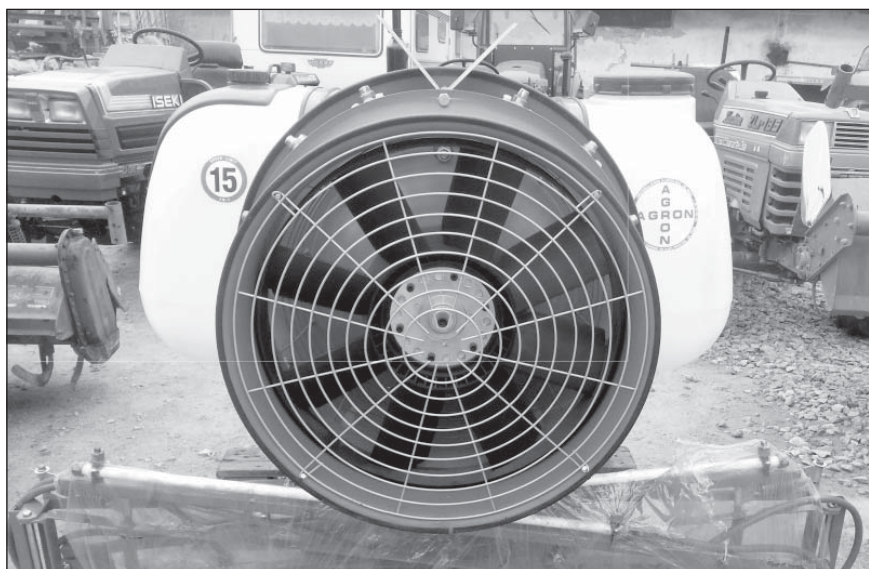
Proiectul 2 KR a fost lansat în anul 2000 cu scopul de a dota fermierii moldoveni cu tehnică agricolă. În perioada respectivă, aproape 5000 de agricultori moldoveni și-au putut cumpăra 7500 de unități de tehnică agricolă.

A.R.

Compania **Ozonteh IMPEX S.R.L.** din or. Strășeni

vă propune **STROPITORI UNIVERSALE: CU BRAȚE ȘI CU VENTILATOR, LA PREȚURI MICI**

De asemenea, în promoție sunt **TOCĂTOARELE DE CRENGI ȘI RESTURI ÎN VIE ȘI LIVADĂ**, produse de compania italiană ZANON

Până la sfârșitul lunii septembrie beneficiați de preț promoțional
Este posibilă achitarea și în rate, timp de 6 luni fără % suplimentare

Pentru informații suplimentare sunați la numărul: 069898123

AGRICULTORII AFECTAȚI DE SECETĂ

Seceta din primăvara și vara trecută a lovit crunt în agricultori. Experții prognozează o recoltă cu minimum 50-60 % mai mică decât anul trecut la unele culturi agricole. Potrivit Serviciului Hidrometeorologic de Stat (SHS) în această vară pe teritoriul țării s-a semnalat vreme anormal de caldă și cu deficit de precipitații. Temperatura medie lunară a aerului a fost mai ridicată față de valorile normei cu 2 – 4 °C. Din cauza vremii caniculare și sece-toase, spun specialiștii, s-au creat condiții nefavorabile pentru formarea recoltei la porumb, floarea-soarelui, sfeclei de zahăr, de asemenea pentru creșterea și dezvoltarea culturilor legumicole și altor culturi agricole.

Regimul termic ridicat și deficitul de precipitații au contribuit la uscarea stratului superior al solului, creând condiții nefavorabile pentru efectuarea lucrărilor de pregătire a terenurilor pentru semănatul culturilor de toamnă. La finele lunii august, rezervele de umezeală în sol au fost joase.

SCRISOARE PENTRU PREMIER

În aceste condiții complicate, asociațiile reprezentative ale agricultorilor au adresat o scrisoare premierului Valeriu Streleț, în

care au cerut sprijin pentru agricultori care sunt afectați de secetă. Scrisoarea este semnată de asociațiile de profil: AGROinform, UniAgroProtect, Federația Fermierilor și Moldova-Fruct. În scrisoare se spune că anul 2015 este unul extrem de dificil pentru agricultorii din Republica Moldova. Din cauza deprecierei vertiginoase a valutei naționale în primăvară cu aproximativ 30-40 %, s-au scumpit toate resursele necesare producerii agricole: fertilizanți, produse de uz fitosanitar, motorină, material semincer, piese de schimb etc. De asemenea, au crescut substanțial

dobânzile la credite și s-au redus considerabil numărul de împrumuturi pentru producătorii agricoli.

Totodată, în acest an agricultorii au fost afectați masiv de secetă excesivă, un fenomen climateric care a provocat daune uriașe culturilor de primăvară și plantațiilor pomicole. Din cauza secetei, recolta la culturile agricole menționate se va micșora în comparație cu anul trecut cu minimum 50-60 %.

Agricultorii susțin că, din nefericire, pe parcursul anului curent autoritățile statale abilitate, nu au întreprins nici o acțiune palpabilă de sprijin pentru fermieri. Mai mult ca atât, Fondul de Subvenționare a fost micșorat în realitate cu 180 mln. lei, comparativ cu anul 2014. Există restanțe la plata subvențiilor, iar Guvernul nu a elaborat reglementări speciale privind irigarea terenurilor cu folosirea apelor subterane, deși norma legală care permite acest lucru există, începând cu anul 2014. Pomicultorii permanent se confruntă cu birocrația și corupția în procesul obținerii certificatelor fitosanitare pentru exportul producției.

CERINȚELE PRODUCĂTORILOR AGRICOLI

În acest context organizațiile menționate mai –sus solicită să fie întreprinse de urgență următoarele măsuri menite să amelioreze situația în sectorul agrar:

1. Crearea la nivelul central și local a comisiilor speciale, care vor întocmi până la 30 septembrie lista întreprinderilor agricole, care au suferit din cauza secetei excesive;
2. Examinarea posibilității introducerii stării de urgență în localitățile afectate de secetă conform Legii nr.

212-XV din 24 iunie 2004;

3. Coordonarea cu Camera de Comerț și Industrie a procesului de eliberare a certificatelor care atestă evenimentul de forță majoră în conformitate cu regulamentul Camerei de Comerț și Industriei din 21 decembrie 2004;

4. Introducerea modificărilor în legislația fiscală privind necalcularea penalităților și amenzilor la plata impozitelor, taxelor și contribuțiilor în bugetul public național pentru agenții economici din sectorul agrar, care au suferit din cauza secetei;

5. Adresarea către donatori pentru acordarea ajuto-

rului financiar întreprinderilor agricole afectate;

6. Achitarea tuturor restanțelor la subvenții;

7. Achitarea restanțelor la compensațiile pentru toți pomicultorii care au livrat mere către fabricile de procesare până la 30 septembrie 2014 și au prezentat documentele respective către AIPA;

8. Împrumutarea sumei de 350 de mln. lei în scopul majorării Fondului de subvenționare pentru anul 2015 cu rambursarea acestui împrumut din banii Programului ENPARD, care vor fi plătiți Guvernului Republicii Moldova în primul trimestru al anului 2016.

IFAD OFERĂ INSTRUIRE PENTRU TINERII DIN SATE

Tinerii din localitățile rurale pot participa la instruiți antreprenoriale gratuite, organizate de către Unitatea Consolidată pentru Implementarea Programelor IFAD în parteneriat cu Centrul de Educație și Dezvoltare Rurală. Suportul este oferit tinerilor cu vârsta cuprinsă între 18 și 35 de ani, care doresc să lanseze sau să extindă o afacere, dar totodată simt nevoia de dezvoltare a capacităților antreprenoriale, a spiritului și aptitudinilor de întreprinzător și doresc să obțină finanțare în cadrul Programului Rural de Reziliență Economico-Climatică Incluzivă (IFAD VI).

Primele două grupuri a câte 25 de tineri, dintre care mai mult de jumătate au deja înregistrată o afacere, au beneficiat de instruire în cadrul Programului Rural de Reziliență Economico-Climatică Incluzivă (IFAD VI), iar la data de 10 august UCIP-IFAD le-a înmănat diplomele de participare. Activitatea de instruire a tinerilor va continua până la finele lunii decembrie 2015, fiind organizate în 5 grupuri și se va axa pe dezvoltarea abilităților și capacităților antreprenoriale a tineri-

de sine stătător a unui plan de afaceri. De altfel, tinerii vor acumula cunoștințele necesare pentru completarea unei cereri de creditare și vor dezvolta abilitățile de negociere a unui credit la instituțiile financiare.

Svetlana Senin-Oprea este o tânără antreprenoare care a participat la instruire și care alături de soțul său vrea să inițieze o afacere de creștere a legumelor în seră. Fiind îndrăgostiți de roșiile

au făcut toate calculele necesare, și-au înregistrat o întreprindere, au elaborat un plan de afaceri și au solicitat finanțare în cadrul Programului IFAD VI. Fiind licențiată în economie, Svetlana a apelat la instruire pentru a-și însuși cunoștințele în domeniul administrării unei afaceri, de a cunoaște modificările în legislația privind ținerea evidenței contabile a unei întreprinderi, dar și pentru a face cunoștință cu unele aspecte ce țin de administrarea unei afaceri în domeniul agriculturii. La fel ca

și ceilalți tineri participanți la seminar, Svetlana apreciază mult oportunitățile existente în cadrul Programului IFAD VI, ce oferă tinerilor posibilitatea de a-și spori capacitățile antreprenoriale.

La rândul său, Andrei Becciev, un tânăr antreprenor de la Ialoveni, a decis să transforme într-o afacere profitabilă, un hobby din copilărie, precum și să aplice în practică deprinderile acumulate de la tată și bunel privind albinăritul. Astfel, a studiat cu atenție condițiile de finanțare stabi-

lite în cadrul programului IFAD VI și a aplicat pentru un credit cu porțiune de grant, fiind recent aprobat pentru finanțare. Totodată, a decis să participe și la seminarul de instruire oferit în cadrul programului pentru a învăța din experiența altor tineri antreprenori, dar și pentru a afla mai multe detalii privind programele IFAD implementate în Republica Moldova. Recent tânărul antreprenor a aderat la unul din grupurile de producători de miere format cu suportul UCIP-IFAD în cadrul Programului de Servicii Financiare Rurale și Dezvoltare a Businessului Agricol (IFAD V). Astfel, va beneficia de seminare practice privind cele mai importante aspecte din domeniul apicol.

Tinerii din localitățile rurale interesați de cursurile de instruire oferite în cadrul programului IFAD VI pot expedia Formularul de aplicare, prin poșta electronică: office@ifad.md sau prin fax la numărul 022 87 16 59.

lor, de gestionare a unei afaceri, de aprofundare a cunoștințelor și elaborarea

„cherry”, tinerii și-au propus să înființeze o seră pentru creșterea acestora. Astfel,

STRATEGIA DE PROMOVARE A VINURILOR DĂ ROADE

Brandul de țară „Vinul Moldovei” câștigă tot mai multă popularitate în afară. Mai multe tipuri de vinuri din Moldova au fost incluse într-un ghid, care reunește vinurile din zonele viticole ale României și R. Moldova. Companiile moldovenești participante în concurs au primit note maxime din partea juriului de experți internaționali. Vinul Moldovei continuă cucerirea continentului asiatic. În 2014 Japonia a fost în vizorul exportatorilor moldoveni, acolo ajungând 92000 litri de vin. După rezultatele bune obținute pe piața vinurilor din China, produsele autohtone au fost premiate cu aur și argint la cel mai mare concurs de vinuri din regiune – Asia Wine Trophy 2015, desfășurat în Coreea de Sud.

Circa 43 de vinuri de top de la 16 producători autohtoni au fost selectate pentru a fi incluse în ghidul „The Wine Book of Romania”, primul proiect care reunește vinurile din zonele viticole ale României și Republicii Moldova. Toate cele 16 companii vinicole moldovenești participante în concurs au primit calificative maxime din partea unui juriu format din 8 experți internaționali, întrunit la Cund, jud. Mureș, între 26-27 august 2015. Pentru a asigura obiectivitatea maximă a juriului internațional, experților le-au fost dezvăluite doar anul vinurilor și originea soiurilor (autohton sau internațional), iar accesul producătorilor la

locul în care s-a desfășurat jurizarea a fost strict interzis.

Dumitru Munteanu, directorul Oficiului Național al Viei și Vinului a declarat: „Faptul că toate cele 16 companii de top din Moldova, care au participat la evaluare, vor intra în Cartea Vinurilor din România, demonstrează că strategia noastră, îndreptată spre sporirea calității vinurilor autohtone, dă rezultate remarcabile”.

VINURILE NOASTRE CUCERESC ASIA

Licoarea lui Bachus produsă în țara noastră, are tot mai mult succes pe piața internațională. Numai

în prima jumătate a anului curent vinificatorii au exportat în Japonia peste 85 de mii de litri de vin, o cantitate aproximativ dublă comparativ cu aceeași perioadă din anul precedent. În anul 2014 în Japonia au fost exportate 92000 litri. Niponii apreciază mult vinurile moldovenești pentru calitatea și prețul lor accesibil, motiv pentru care astăzi produsele noastre sunt comercializate pe rafturile celor mai prestigioase rețele de magazine.

Pentru ca japonezii să cunoască mai îndeaproape Vinul Moldovei, recent, o delegație din Republica Moldova a vizitat Tokyo. Pe durata vizitei au fost orga-

nizate mai multe acțiuni de promovare, în vederea sporirii vizibilității și imaginii vinurilor cu brandul nostru de țară. Evenimentele s-au bucurat de un mare succes, printre oaspeți numărându-se diplomați, oameni de afaceri, experți, staruri de cinema, jurnaliști, dar și iubitori ai vinurilor cu tradiție.

După rezultatele bune obținute pe piața vinurilor de calitate din China, produsele autohtone promovate sub umbrela brandului național, au fost premiate cu aur și argint la cel mai mare concurs de vinuri din regiune – Asia Wine Trophy 2015. R. Moldova a participat în premieră la evenimentul desfășurat între 28-31 august 2015 în orașul Daejeon, Coreea de Sud. În cadrul concursului, produsele noastre au concurat cu un număr impresionant de vinuri – 3920 de probe, prezentate de 29 de state vinicole din întreaga lume.

În urma degustărilor și evaluărilor minuțioase, juriul internațional al concursului, format din 117 experți de talie mondială din 20 de țări, a apreciat

cu calificative maxime calitatea vinurilor produse în Moldova. În rezultat, brandul național Vinul Moldovei și-a completat palmaresul cu 10 distincții valoroase: 6 medalii de aur și 4 medalii de argint Asia Wine Trophy 2015.

VINUL ATRAGE TURISTII ÎN ȚARĂ

Beciurile subterane, sărbătoarea „Ziua Națională a Vinului”, peștera „Emil Racoviță” și monumentele istorice, sunt doar câteva motive pentru care turiștii străini ar trebui să ne viziteze țara. Într-un articol pe lifehacker.ru, fotografii liber profesionist și colaborator al a mai multe instituții media pe subiecte de călătorie, Dmitrii Gorciacov a notat 10 motive pentru care Moldova este o destinație reușită de vacanță. Autorul găsește țara noastră drept una din cele mai atractive și, în același timp neobișnuite state care merită vizitate – „un fel de terra incognita a Europei moderne”.

Dmitrii Gorciacov recomandă turiștilor să meargă

într-o excursie în beciurile subterane ale Moldovei, întrucât „este un adevărat oraș subteran, ale cărui străzi sunt numite după vinuri renumite și sunt organizate tururi ghidate cu vehicule speciale. (...) Frumusețea și dimensiunea galeriilor subterane îi farmecă chiar și pe cei mai experimentați turiști, mai ales că aici au loc și degustări”.

Autorul articolului s-a lăsat cucerit și de tradițiile istorice ale Vinului Moldovei, menționând că „vinul este simbolul național al Republicii Moldova, sângele, sufletul și produsul strategic cheie. Aici, pe orice bucată de teren crește vița de vie (...), iar fiecare cetățean este cunoscător de vinuri”.

Talentatul fotograf îndeamnă turiștii să ne viziteze țara și cu ocazia sărbătorii „Ziua Națională a Vinului”, eveniment remarcabil de el pentru diversitatea de expoziții specializate, concursuri, excursii și degustări de vin. În acest an „Ziua Națională a Vinului” se va desfășura în zilele de 3 și 4 octombrie în Piața Marii Adunări Naționale.

A.R.

INVESTIȚII PENTRU TEHNICĂ ȘI UTILAJ

Agencia de Intervenție și Plăți pentru Agricultură (AIPA) invită toți factorii interesați începând cu ziua de azi, 10/09/2015 să depună dosarele ce vizează investiții din surse IFAD pentru procurarea tehnicii și utilajului agricol aplicat la tehnologia de prelucrare minimă a solului No-Till și Mini-Till. Dosarele se depun la Secțiile/serviciile teritoriale AIPA în perioada 10 septembrie 2015 – 31 noiembrie 2015.

Reamintim că, Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură (AIPA) și Unitatea Consolidată pentru Implementarea Programelor IFAD (UCIP-IFAD) au încheiat

un Acord Subsidiar cu privire la utilizarea mijloacelor împrumutate Republicii Moldova de Fondul Internațional pentru Dezvoltare Agricolă pentru susținerea producătorilor agricoli la procurarea tehnicii și utilajului agricol aplicat la implementarea Agriculturii Conservative cu tehnologie de prelucrare minimă a solului No-Till și Mini-Till, în baza Acordului de Finanțare Nr.L-I-832-MD din 21 februarie 2011 (Proiectul de Servicii Financiare Rurale și Dezvoltare a Businessului Agricol).

În baza acordului individual de acordare a granturilor, AIPA va semna un contract cu

beneficiarul privind acordarea grantului, cu mențiunea că UCIP-IFAD este în drept să monitorizeze în următorii 3 ani impactul investiției efectuate de beneficiar cu suport din grant. Limita granturilor este de 200 mii USD, iar cererile de acordare a sprijinului financiar se vor acorda conform principiului – primul venit, primul servit.

Pentru mai multe detalii (model de cerere de solicitare a sprijinului financiar; declarație pe propria răspundere) accesați pagina AIPA: www.aipa.gov.md și anume rubrica din partea stânga a paginii: „Subvenționarea tehnicii agricole din surse IFAD”.

FEMEILE ÎNVATĂ DESPRE CULTIVAREA AGRISULUI

În ziua de 30 iulie, membrele Rețelei de socializare pentru femeile antreprenoare din agricultură din regiunea Nord, au efectuat o vizită de studiu în satul Marinici, Nisporeni. Femeile au făcut cunoștință în această vizită cu modalitatea de cultivare a agrișului. Evenimentul a fost posibil în cadrul proiectului de dezvoltare a rețelelor de socializare a femeilor în agricultură. Instruirile și vizitele de studii sunt susținute de către Proiectul Competitivitatea Agricolă și Dezvoltarea Întreprinderilor (ACED) și desfășurate de către AGROinform. Femeile au vizitat aici doi producători agricoli: Eduard Manciu și Ștefan Ocară. Ele au avut numeroase întrebări pentru gazde despre metodele de cultivare a pomușoarelor, iar între participanți și producători s-au legat mai multe discuții pe marginea subiectului în cauză.

AGRIȘUL – O CULTURĂ PROFITABILĂ

Eduard Manciu este un tânăr producător agricol. Este entuziasmat de ceea ce face și speră că va avea în continuare succese pentru a nu-și pierde motivația. Susține că s-a ocupat cu creșterea mai multor culturi: vița-de-vie, prune, pomușoare. Totuși, consideră că este cel mai profitabil să crești agriș. „Perioada lor de coacere și realizare este scurtă. Dacă reușești să ieși puțin mai devreme pe piață decât alți producători, atunci profitul ți-e garantat”, spune Eduard Manciu. După ce și-a făcut studiile, el s-a reîntors acasă, pentru că susține că familia lui preferă să lucreze pentru ei și nu pentru alții.

În acest an lucrurile au mers destul de dificil, totuși, spune tânărul. Plantația de agriș are trei ani, roada a fost bună, a mai plantat 2 hectare noi de agriș. Însă din cauza lipsei

să facem o Asociație a producătorilor de agriș”, susține tânărul. Împreună sunt membrii Asociației Bacifera de unde primesc sprijin și consultații.

Cultivă în special două soiuri aduse din Ucraina înainte de război, din Donețk și are rezultate foarte bune. „Având în vedere că nu avem irigare, iar solul nu e prea bogat, roada a fost bună și pomușoare frumoase, bogate”. Soiurile sunt rezistente la îngheț, iar pe viitor ar vrea să se dească doar acest tip de agriș ca să se poată feri măcar de o calamitate naturală. Producătorii au la Macrinici un soi specific, moldovenesc și intenționează să îl înregistreze ca soi autentic de Moldova, dar au de trecut unele bariere birocratice.

O problemă mare este lipsa de irigare, ne repetă tânărul, mai ales în condițiile secetei din primăvara și vara curentă. Deși se află în apropiere de râul Prut, iar în zonă există rețele și bazine vechi pentru irigare din perioada sovietică, sunt o mulțime de probleme pentru a reabilita sistemul. „Am discutat cu cei de la Apele Moldovei din Un-

gheni, poate reușim cumva să tragem apă, ne-au promis că de la anul ceva o să se facă”, susține Eduard. O altă problemă sunt hoții de butași, susține Eduard, pentru că pomușoarele este mai greu să le furi. „Un angajat sezonier poate să culeagă o zi întreagă 30-50 kg de agriș. Vă dați seama cât îi trebuie unui hoț să strângă un kg de agriș. Este mai greu”.

PLANURI MARI PENTRU VIITOR

După Eduard Manciu, în Moldova se consumă pomușoare. „Am fost printre primii producători care au ieșit în acest an pe piață și am vândut o perioadă cu 48 de lei kilogramul. Vrem să ne axăm în această direcție, adică să ieșim foarte devreme, cel mai devreme ca alți producători. Datorită climei favorabile din Centru putem să ieșim mai devreme ca cei din zona Nord, care produc cantități un pic mai mari”, crede producătorul. Ne spune că a fost la un producător de agriș în Polonia, care anul trecut a

strâns 21 de tone la ha de pomușoare. Acolo totul este automatizat, iar munca fizică este utilizată doar la curățit. Pe viitor ar vrea să ajungă la o plantație de 6 ha cu agriș. Acum are plante deja 3 ha și mai are nevoie de 3. Dar, zice, nu se va extinde până nu obține apă pentru irigare.

Planurile sunt frumoase, împreună cu alți producători se dorește să se creeze o marcă comercială, cu indicație geografică, ceva de genul „Agriș de Marinici”. Nu prea se plânge, totuși repetă că principala problemă este lipsa irigației. O altă problemă este găsirea materialului săditor de calitate. Zice că în piețele noastre nimeni nu este responsabil pentru ce se vinde, ți se spune una, după ce îl sădești vezi că este cu totul altceva, trebuie să existe acte pentru butași. Pe viitor ar vrea chiar el să înmulțească butași pentru vânzare. O altă complicație ține de fărâmițarea terenurilor. „E o mare problemă cu consolidarea terenurilor, e greu să convingi oamenii să-ți vândă. Ca să aduni 10 ha de pământ pare ceva fantastic”, ne spune tânărul. „Avem nevoie de investiții în agricultură, gajul e o problemă majoră. Am vrut să particip într-un proiect să iau un credit, dar ce să pun în gaj? Restul avem, pământ avem, putem munci, aveam nevoie de niște tehnică, dar nu am putut gaja cu nimic”.

În ce privește realizarea producției, tânărul susține că foarte profitabil ar fi pe piața Rusiei. Agrișul este transportabil și se dă cu 5 dolari kilogramul, însă acum sunt probleme cu această destinație.

BENEFICIILE AGRISULUI

După vizita la Eduard, femeile din grup au mers la producătorul Ștefan Ocară, care era plecat la odihnă, dar ne-a întâlnit fiica lui Doina Ocară. Ea era bine cunoscută cu tema, pentru că ne spune că tatăl său a implicat toată familia în activitate. Ea spune că au udat plantația, dar rezervele de apă s-au terminat. Însă, potrivit ei, la cât de puțină apă au avut în acest an, plantele au rezistat foarte bine. Ne spune că este cam greu de realizat toată producția. „În acea perioadă de coacere și cules, 20 iunie – începutul lui iulie, suntem foarte ocupați. Stăm toți pe piață. Anul acesta am dat în jur de 300 kg pe zi angro. Pe piață este mult mai greu. Vindem în Chișinău, Ungheeni, Nisporeni. Totuși nu putem cu toată cantitatea să ieșim pe piață, nu reușim”.

Producătorii vor să facă pe viitor produse bio din agriș. Acum ei produc vin din agriș, suc, dulceturi, dar deocamdată doar pentru consum propriu. Agrișul la fel poate fi bine congelat, se păstrează cel mai bine. Sunt niște pomușoare foarte sănătoase, sunt bogate în fier, vitamina C și antioxidanți, fiind un aliment folositor în curele de detoxifiere și pentru întărirea organismului. Fiind bogate în flavonoizi și antocianidine, agrișele reduc colesterolul și sprijină sistemul cardiovascular. Sunt un remediu bun împotriva constipației, datorită conținutului ridicat de fibre. Întăresc sistemul imunitar și au efect antibacterian. Mențin pielea sănătoasă și tratează anemia.

Arina ROȘCA

PROGRAMUL COMPACT A LUAT SFÂRȘIT

La începutul lunii septembrie, Fondul Provocărilor Mileniului Moldova (FPM Moldova) și Corporația Provocărilor Mileniului (CPM), au anunțat finalizarea Programului Compact al Guvernului SUA. Programul a fost realizat în perioada 1 septembrie 2010 – 1 septembrie 2015 și a avut un buget de 262 mln dolari SUA, acordați cu titlu de grant țării noastre. Scopul major al Programului Compact a fost de a contribui la creșterea economică a R. Moldova prin realizarea investițiilor în renovarea drumului Sărăteni-Soroca și susținerea tranziției la agricultura performantă.

În cadrul conferinței de finalizare, Leslie McCuaig, directorul rezident de țară al CPM, a declarat că Programul Compact al Guvernului SUA, a constituit o investiție în viitorul R. Moldova, care nu este posibil fără o infrastructură rutieră modernă și agricultură performantă. „Compact Moldova este un program de succes finanțat de CPM, iar realizarea reușită a Programului se datorează echipei FPM Moldova și parteneriatului cu autoritățile publice centrale și locale, societatea civilă și mass-media”.

INVESTIȚII ÎN INFRASTRUCTURĂ

Valentina Badrajan, directorul executiv al FPM Moldova, a menționat că până la 1 septembrie 2015 au fost realizate toate activitățile planificate prevăzute de program. Printre rezultate majore ale Programului se numără renovarea drumului Sărăteni-Soroca de 96 de km, dotat cu o infrastructură modernă care a contribuit la reducerea timpului de deplasare a călătorilor, a sporit gradul de confort și securitate a călă-

torilor și a pietonilor. Totodată, au fost reconstruiți circa 20 de km de drumuri locale din cele 14 localități situate de-a lungul traseului, au fost construite două poduri și renovate alte 13, au fost iluminați circa 20 de km de drum, construiți 22 de km de trotuare etc.

„Programul Compact a dat dovadă de transparență totală și respectarea normelor antifraudă. Auditul internațional nu a depistat nici o încălcare. Drumul Sărăteni-Soroca este cel mai bun din republică, iar unii europeni afirmă că nici ei nu au drumuri așa de calitative. Sper că acest drum va fi menținut în continua-

re”, a declarat Badrajan.

Directorul executiv FPM și-a exprimat regretul față de vandalizările de pe traseul Sărăteni-Soroca. Ea susține că ele sunt o problemă foarte gravă și este necesar de întreprins măsuri prompte pentru a schimba situația care s-a creat. „Am mers în teritoriu și am avut ședințe cu populația și poliția pentru identificarea cazurilor de vandalizare. Câteva cazuri au fost identificate, iar persoanele respective au fost penalizate, dar amenziile nu acoperă prejudiciul adus. Vandalizările se întâmplă nu doar pe Drumul Sărăteni-Soroca, dar și pe alte drumuri care au fost finanțate de donatori. Schimbarea mentalității durează”, susține V. Badrajan. Potrivit ei, după 30 septembrie 2015, Administrația de stat al drumurilor va trebui să facă reparațiile din banii publici.

INVESTIȚII ÎN AGRICULTURĂ PERFORMANTĂ

Pentru dezvoltarea unei agriculturi performante în

Moldova, Programul Compact a investit 80 de milioane USD în reconstrucția a 10 sisteme de irigare, fiind primele sisteme renovate în ultimii 30 ani. Aceste 10 sisteme noi vor permite irigarea a circa 12 mii de hectare, iar datorită investițiilor private, suprafața irigată ar putea fi extinsă până la 15 mii de hectare. De asemenea, au fost create 10 Asociații ale Utilizatorilor de Apă pentru Irigare (AUI), ce întrunesc peste 6000 de fermieri, care au preluat în gestiune sistemele reconstruite.

Pentru a susține fermierii în adoptarea tehnologiilor noi de cultivare, prelucrare, păstrare a produselor agricole și accesarea noilor piețe de desfacere, Programul Compact a acordat credite în valoare de circa 12, 3 milioane USD investiți în infrastructura post-recoltare și a vândut în rate echipament de irigare și alte echipamente conexe activităților agricole în valoare de peste 4,2 milioane USD, oferindu-le totodată și instruire tematică fermierilor din toată țara.

Cu referire la asistența ulterioară a CPM oferită Moldovei, Valentina Badrajan a menționat că CPM și Guvernul RM au convenit să continue acordarea ajutorului pentru reabilitarea sistemelor de irigare, reformarea sectorului de irigare și consolidarea capacităților AUI de a gestiona eficient sistemele modernizate. În acest scop, FPM Moldova va

fi reorganizat într-o entitate care va acorda ulterior suport fermierilor.

MOLDOVA RESTANTĂ LA CAPITOLUL CORUPȚIE

Pentru inițierea unui nou program Compact, R. Moldova are restanțe la indicatorul controlul corupției. „Nu este important ca doar Guvernul și Parlamentul să întreprindă acțiuni de eradicare a corupției, dar să fie schimbată și percepția societății față de acest fenomen”, a declarat Valentina Badrajan.

„Vestea cea bună este că primul Compact a fost implementat cu succes, iar vestea proastă este că cea mai mare provocare rămâne indicatorul corupției. Dacă Guvernul Republicii Moldova își va asuma implementarea reformelor necesare pentru a stopa corupția la diferite nivele și va atinge un progres considerabil, care va fi atestat de indicatorii organizațiilor internaționale va exista posibilitatea de a negocia desfășurarea altor programe”, a declarat Leslie McCuaig, directorul rezident de țară al Corporației Provocărilor Mileniului.

Fondul Provocărilor Mileniului Moldova va activa până în decembrie 2015. În următorii 5-10 ani va fi monitorizat impactul investițiilor în economia R. Moldova.

A.R.

ATELIER DE LUCRU PENTRU AGROinform

În perioada 18 – 21 august, 2015 membrii oficiului național de coordonare al Federației Naționale a Agricultorilor AGROinform, au participat la un atelier de lucru, organizat în stațiunea Durău, comuna Ceahlău, România.

În cadrul atelierului au fost analizate activitățile organizației din prima jumătate a anului 2015. De asemenea, s-a discutat despre gradul de îndeplinire și planificarea activităților ulterioare, s-au analizat viziunile efectuate în teren, modalitatea de colaborare cu Organizațiile Regionale etc.

Aurelia Bondari, directorul executiv AGROinform a prezentat Sistemul de autoevaluare/evaluare. În baza chestionarelor de autoevaluare efectuate

de echipa națională, au urmat discuții individuale și s-au formulat concluzii pentru elaborarea Planului individual de dezvoltare a personalului. De asemenea, s-a făcut o analiză a organizației pe aspecte de obiective, misiune, viziune, imagine, marketing etc. În urma analizei s-au formulat o nouă misiune și viziune a organizației. Echipa națională împreună cu organizațiile regionale și specialistul în Relații Publice, vor elabora o nouă

strategie de promovare a serviciilor.

A fost făcută și o analiză a gradului de îndeplinire și planificare a activităților în cadrul proiectului ICAS P

902. S-a stabilit schimbarea formatului pentru baza de date și efectuarea unui Seminar cu rețeaua pentru luna octombrie. La fel, o instruire cu membrii coo-

perativelor a fost stabilită pentru luna octombrie. În luna septembrie vor continua vizitele de monitorizare din partea echipei naționale la organizațiile regionale și

la cercurile de studii pentru identificarea problemelor și luarea deciziilor privind situația reală pentru anul 2016.

A.R.

PREȚUL PÂINII - JUSTIFICAT SAU NU PREA?

Din 11 septembrie, pâinea produsă de cel mai mare combinat din țară, a revenit la prețul vechi. Am fost informați despre acest fapt printr-un comunicat de presă difuzat de întreprindere. Vă amintim că la mijlocul lunii august, în R. Moldova pâinea s-a scumpit în medie cu 15%. Prețul la unele tipuri de pâine a fost majorat chiar și cu 70-80 de bani. Asociația Brutarilor a motivat scumpirile prin deprecierea leului, scumpirea făinii pe piața internă și regională, și majorarea tarifelor la energie electrică și la gazele naturale.

În comunicatul de presă difuzat de S.A. „Franzeluța” în ziua de 10 septembrie se spune că, Consiliul de Administrare al Întreprinderii a examinat situația privind recenta modificare a prețurilor la pâine. „Luând în calcul faptul că pe piața internă încă nu este stabilit costul grâului, iar majorarea tarifelor la gaz și energia electrică a fost suspendată, S.A. „Franzeluța”, de asemenea, a decis suspendarea ajustării prețurilor la pâine”. Astfel, din 11 septembrie, prețurile la pâinea produsă de acest combinat cel puțin, au revenit la cele de dinainte de scumpire. La mijlocul lunii au-

gust pâinea s-a scumpit în medie cu 15%. Prețul la unele tipuri de pâine a fost majorat chiar și cu 70-80 de bani. La Bălți produsele de panificație s-au scumpit cu 20 de procente, în timp ce întreprinderea „Franzeluța” a afișat prețuri în medie cu 13 la sută mai mari. Asociația Brutarilor a motivat scumpirile prin deprecierea leului, scumpirea făinii pe piața internă și regională, și majorarea tarifelor la energie electrică și la gazele naturale.

Zilele trecute, Asociația Brutarilor a emis un nou comunicat de presă pentru a-l rectifica pe cel precedent, din 13 august. Astfel, Asociația nu mai

propune o majorare a prețului pâinii cu 15%, lăsând această decizie pe seama fiecărui producător în parte. „Asociația Brutarilor din Republica Moldova informează că membrii asociației nu susțin majorarea în medie cu 15% a prețurilor la pâine, așa cum era specificat în comunicatul de presă din 13 august curent, și informează că fiecare producător de pâine va decide de sine stătător tarifele la produsele de panificație, reieșind

din propriile cheltuieli de producere”, se spune în comunicat.

Președintele asociației, Igor Cojuhari, și-a motivat decizia prin faptul că s-a anunțat revizuirea deciziei de majorare a tarifelor la gazele naturale și la energie electrică. „Unii producători au majorat prețul pâinii cu 1-2%, alții – cu 5%. La unele tipuri de pâine prețul a crescut chiar și cu 20%. La ora actuală, scad prețurile la făină și la grâu. În plus, dacă tarife-

le pentru gaze și energia electrică vor reveni la nivelul precedent, atunci majorarea prețului la pâine nu va fi necesară. Acest lucru ne determină ca fiecare agent economic să stabilească individual prețul, în funcție de cheltuielile pentru materia primă. Producătorii vor aprecia individual dacă vor majora prețul sau vor rămâne la cel vechi”, a declarat Igor Cojuhari.

Conducerea Consiliului Concurenței a anunțat vineri, 4 septembrie, după

o discuție cu producătorii, că suspectează o înțelegere de cartel la majorarea prețului pâinii. Dacă aceasta se va adeveri, producătorii riscă sancțiuni sub formă de amendă, care poate varia de la 2% la 4% din cifra de afaceri pentru anul precedent.

Agricultorii prognozează că, în luna noiembrie, prețul pentru un kilogram de grâu va ajunge la 3,2 lei. În consecință, făina se va scumpi cu până la 40 la sută.

A.R.

PRODUCĂTORII AGRICOLI AȘTEPTAȚI LA „BOSTANIADA”

A patra ediție a festivalului național „Bostaniada” se va desfășura în zilele de 19-20 septembrie 2015, pe stadionul din satul Lozova, Strășeni. Pentru prima dată, în acest an, festivalul va dura 2 zile. Potrivit organizatorilor, scopul de bază al festivalului este de a susține economia rurală la nivel de comună, prin sporirea veniturilor sătenilor, precum și de a susține agricultorii din Moldova, prin sporirea vânzărilor acestora.

Festivalul își dorește să sărbătorească roadele toamnei precum și splendoarea acestui anotimp, printr-o expoziție deosebită a celor mai mari și ciudați dovleci și bostani, meșteșuguri inspirate din natură, cu muzică etno, paradă, concursuri, jocuri, sculptură în dovleci, arhitectură din bostani, degustări de vin și bucate de casă. Organizatorii solicită ca la festival lumea să vină îmbrăcată în culori „bostaniu, verde, arămiu”.

În prima zi a festivalului, sâmbătă, va avea loc expoziția-concurs a celor mai mari dovleci din Moldova, cu participarea tuturor doritorilor și cu premii de valoare. Dovlecii expuși vor crea decorul evenimentului și vor rămâne în expoziție până la încheie-

rea festivalului. La sfârșitul spectacolului va fi aprins Rugul Satului. Doritorii, comercianții și oaspeții veniți vor avea posibilitatea să înnopteze pe teritoriul festivalului, într-o zonă camping, amenajată special sau la gazdele primitive din sat.

Intrarea la festival va fi cu plată – 85 lei/persoană pentru 2 zile, 50 lei/persoană pentru 1 zi. Copiii până la 12 ani și persoanele cu dizabilități vor intra gratis. Locuitorii comunei Lozova achită 25 lei/zi, la casa de bilete din sat.

La festival veți putea savura: supă de dovleac, bucate de casă, plăcinte cu bostan, grătar specializat, vin de casă, must. Agricultorii vor expune în vânzare: dovleci și bostani, struguri de masă, nuci, miere, lactate, ulei, legume și fructe

proaspete, plante medicinale, vin de casă, must, conserve de casă, harbuji/zămoși, fasole, ouă etc.

În vânzare vor fi scoase produse de artizanat: coșuri și alte obiecte din lozie, vase din lut, linguri de lemn. Vor fi propuse invitațiilor produse textile și de vestimentație: bluze, ii, catrințe, broboade, prosoape, țoale, covoare, cio-rapi și mănuși de lână, fulare și căciulițe împletite.

Printre expozițiile care vor avea loc enumerăm: expoziția dovlecilor gigantici; expoziția dovlecilor sculptați; expoziția desenelor copiilor etc. Vor fi organizate numeroase concursuri: cel mai greu dovleac, concursul costumelor, Parada Bostaniada etc.

A.R.

DOSARE PENTRU SUBVENȚIONARE DE PESTE 300 MLN LEI

Către ziua de 1 septembrie 2015, în cadrul Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură (AIPA) au fost recepționate 2017 solicitări de acordare a sprijinului financiar, în valoare de 314. 3 mln. lei, dintre care cele mai solicitate sunt măsurile de sprijin pentru construcția serelor, plantații pomicole, tehnică agricolă, construcția frigiderele, se spune într-un comunicat de presă emis de Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare (MAIA).

Ulterior 414 dosare în valoare de 44,8 mln. lei, au fost transmise spre achitare către Trezoreria de Stat, susțin funcționarii Ministerului. În jur de 94 dosare în valoare de 57,4 mln. lei au fost date spre inspecție; 1193 dosare în valoare de 163 mln. lei, sunt în proces de examinare, iar 316 dosare în valoare de 49 mln. lei, sunt în proces de verificare și urmează a fi introduse în Baza de date electronică a Agenției de către Secțiile teritoriale ale Agenției.

În privința dosarelor depuse în anul 2014 rămase în afara finanțării, se constată că din 2250 dosare de subvenționare în sumă totală de 228 mln. lei, au fost examinate și expediate spre plată la Trezoreria de Stat circa 2200 dosare în sumă de 205 mln lei. Din suma de 205 mln. lei pe care AIPA a expediat-o spre achitare către Trezoreria, în conturile agenților economici au ajuns 162 mln lei. Către ziua de 4 septembrie mai existau restante de circa 18 mln. de lei pentru 2014.

Referitor la Proiectul Suport de urgență agriculturii Republicii Moldova, acesta a fost lansat cu suportul Băncii Mondiale și a avut, în 2014, drept scop compensarea parțială a pierderilor înregistrate de fermieri din cauza diminuării dramatice a prețurilor de achiziție a materiei prime de către fabricile de procesare, datorită embargoului impus de Federația Rusă la importul producției agro-alimentare din Republica Moldova. Astfel, prin intermediul AIPA au fost recepționate dosare

de solicitare a sprijinului financiar de la 862 companii agricole pentru mere și de la 317 companii pentru prune. Suma sprijinului solicitat a fost de 181 mln. lei pentru mere și 27 mln. lei pentru prune. Fermierii care au recoltat prune au primit compensațiile integral, iar cei care au livrat la procesare mere au fost achitați parțial, din cauza epuizării bugetului. Astfel, MAIA a înregistrat la finele anului 2014, 443 gospodării agricole cu solicitări în suma de 72 mln. lei neachitate.

Pentru anul 2015, în cadrul Proiectului Suport de urgență agriculturii R. Moldova s-a aprobat finanțarea pentru sumele depuse și nefinanțate în anul 2014 pentru livrarea merelor, doar gospodăriilor care au

în posesie până la 15 ha de măr conform deciziei Băncii Mondiale din procesul negocierilor. Astfel, începând cu data de 4 septembrie curent, AIPA achită suma de 37 mln. lei pentru cei 327 agenți economici, bani deja alocați de către Ministerul Finanțelor pentru plată. Cât privește suma de 45 mln. lei pentru cei 116 agenți economici care dețin în posesie mai mult de 15 ha de măr, o decizie în sensul finanțării acestora

urmează a fi luată în negociere cu Ministerul Finanțelor în luna septembrie.

În perioada 1 august - 7 septembrie, AIPA a colectat solicitările de sprijin financiar de la fermierii (persoane juridice/fizice) care au livrat în toamna anului 2014 struguri tehnici fabricilor de prelucrare, precum și prune/mere doar de către persoane fizice (în anul 2014 la prun și măr au fost eligibile doar persoane juridice).

UN NOU SISTEM DE IRIGARE

În luna iulie a fost lansat sistemul de irigare Coșnița, renovat în cadrul Programului Compact, cu fondurile Guvernului SUA. La eveniment au participat oficiali moldoveni, dar și din cadrul Ambasadei SUA. Ion Sula, Ministrul agriculturii a vorbit despre importanța irigației în agricultură, subliniind că fără un sistem

eficient de irigare, nu este posibilă creșterea producției cu valoare adăugată înaltă.

Sistemul Coșnița este unul din cele mai mari sisteme de irigare din țară, reabilitarea căruia înseamnă un pas important pentru circa 2300 de agricultori, proprietari ai 2400 hectare teren agricol, care produc fructe, legume și porumb

zaharat de o calitate înaltă. Acesta a fost construit în perioada anilor 70. Până la reconstrucție funcționa parțial, iar echipamentul era uzat și costisitor. Pentru reabilitarea sistemului, Guvernul SUA a investit peste 13, 8 milioane USD. După renovare, sistemul de irigare Coșnița este mai eficient și flexibil în exploatare, do-

tat cu echipament modern. Lucrările de reconstrucție au inclus construcția unor stații noi de pompare și reparația celor existente, dotarea sistemului cu 10 pompe performante, cu costuri reduse în exploatare, instalarea a peste 85 km de țevi din oțel și polipropilenă cu o durată de viață de peste 60 de ani, montarea sistemelor de aspirație a apei cu protecția populației piscicole a râului Nistru etc.

Renovarea sistemului de irigare Coșnița a generat investiții private în sectorul agricol din regiune. Astfel, în perioada anilor 2012-2015 au fost procurate peste 60 de unități de echipament de irigare, au fost triplate suprafețele plantate cu livezi și extinsă irigarea pe noi suprafețe plantate cu legume.

IARMAROACELE DE TOAMNĂ VOR DEVENI O TRADIȚIE

Ministerul Agriculturii recomandă autorităților administrației publice locale de nivelul doi să demareze organizarea iarmaroacelor de toamnă pe parcursul lunilor septembrie – octombrie curent și să informeze producătorii locali sau regionali, procesatorii produselor agroalimentare, persoanele a căror ocupație profesională are tangențe cu sectorul agricol și al industriei alimentare despre organizarea acestora. În scopul facilitării organizării iarmaroacelor, Ministerul va oferi consultanță și sprijin metodic pe parcursul desfășurării evenimentelor.

Scopul acestor iarmaroace este de a încuraja și sprijini producătorii autohtoni să promoveze și să realizeze produsele agroalimentare într-un spațiu cu un flux sporit de potențiali cumpărători, precum și de a oferi consumatorilor direct de la fermieri produse autohtone, proaspete, de calitate și la prețuri accesibile în

plin sezon de recoltare și conservare, aspect datorat faptului că producătorilor nu li se va percepe niciun fel taxă.

Totodată, MAIA își propune ca organizarea acestor iarmaroace să devină o tradiție care să se diversifice și să ia amploare, se spune într-un comunicat de presă al instituției.

PESTE 30 MII TONE DE MERE AU FOST DEJA RECOLTATE

Peste 30 mii tone de soiuri timpurii de mere au fost recoltate în R. Moldova, până la 1 septembrie 2015, se anunță într-o notă informativă a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare. Din această cantitate, 8000 tone au fost exportate, 13 500 tone au fost comercializate pe piața internă, iar 8,15 mii tone au fost livrate fabricilor de conserve pentru prelucrare.

Conform datelor Centrului

Informațional Agricol, prețul de achiziție al merelor livrate la prelucrare a fost de 1,6 – 2,2 lei pentru un kilogram. Prețul merelor comercializate pe piața internă a variat de la 3 la 12 lei pentru un kilogram, în funcție de soi și zona de desfacere.

Conform estimărilor MAIA, recolta globală de mere din anul acesta va fi în jur de 250 mii tone, în scădere cu 40 la sută comparativ

cu 2014, când agricultorii din Republica Moldova au recoltat 420 mii tone de mere. Anterior, experții Organizației Mondiale a Producătorilor de Mere și Pere (WAPA) au estimat că recolta globală de mere din acest an va fi de circa 250 mii tone.

Principalele cauze ale scăderii producției țin de condițiile meteo nefavorabile – înghețurile din toamna anului trecut și primăvara

acestui an, timpul rece și ploile în perioada înfloritului și ploile cu grindină din raioanele Sorocea, Ocnița și Briceni (zone unde se recoltează o mare parte din merele autohtone) în perioada de formare a fructelor.

Iurie Fală, directorul executiv Moldova-Fruct, consideră că diminuarea recoltei de mere din acest an nu va fi atât de mare. El susține că reducerea producției de mere din cauza factorilor climatici, ar putea fi parțial compensată de recolta preconizată din noile livezi, care vor intra în rod în acest sezon.

PRODUCĂTORII DE PRUNE S-AU ÎNTRUNIT LA UN FORUM

Producătorii și procesatorii din centrul Moldovei s-au întrunit la un forum în Nisporeni. Proiectul Competitivitatea Agricolă și Dezvoltarea Întreprinderilor (ACED), finanțat de Agenția SUA pentru Dezvoltare Internațională (USAID) și Corporația Provocările Mileniului (MCC), a organizat în ziua de 10 septembrie un Forum Regional pentru ei. La eveniment au participat circa 70 de producători și procesatori de prune din raioanele Nisporeni, Ungheni, Călărași și regiunea transnistreană, savanți în domeniul agriculturii și membri ai administrației raionale Nisporeni.

Forumul s-a axat pe practicile de producere și procesare a prunelor în Republica Moldova și în special în raioanele din centrul țării, pe experiența de producere și procesare a prunelor în Germania și Serbia și rezultatele vizitelor de studiu organizate de Proiectul ACED pentru producătorii moldoveni în cele două țări. Consultanții naționali și specialiștii ACED au prezentat o serie de tehnologii avansate și particularitățile uscării și congelării prunelor, precum și echipamentele utilizate la aceste operațiuni.

Cu scopul de a facilita vânzările și mai ales exporturile, specialistul ACED responsabil de măsurile sanitare și fitosanitare, Dr. Andrei Cumpănici, a explicat cerințele de calitate pentru

prunele proaspete și deshidratate, care urmează a fi livrate atât pe piața autohtonă, cât și pe piețele externe. În cadrul forumului au fost expuse principalele soiuri de prune care sunt produse în Moldova; participanții la eveniment au avut posibilitatea să compare calitățile gustative ale acestora.

Oleg Stiopca, specialistul ACED pentru instruire și unul dintre organizatorii forumului, a menționat, de asemenea, importanța conectării livezilor din zonele unde MCC a reabilitat sistemele centralizate de irigare la conductele cu apă pentru irigare. „Guvernul Statelor Unite, prin revitalizarea acestor sisteme, a aprins din nou speranța că fermierii moldoveni vor putea produce recolte calitative și în volumele solicitate de

consumatori,” a declarat Stiopca.

Toți participanții la forum au primit gratis un set de materiale de instruire și manualele tehnologice “Producerea prunelor”, “Producerea merelor”, Producerea cireșelor”, elaborate de Proiectul ACED.

Partea teoretică a forumului a fost urmată de vizita la o companie din Nisporeni ce practica tehnologii avansate la uscarea fructelor, unde participanții au urmărit în practică pro-

cesul de uscare a prunelor și au antrenat proprietarul afacerii într-o sesiune de întrebări-răspunsuri privind afacerea cu fructe uscate.

În prezent în Republica Moldova funcționează circa 60 de secții de uscare a fructelor, majoritatea dintre ele fiind preocupate de uscarea primară a prunelor. Cea mai răspândită metodă de uscare în Moldova este metoda convectivă de uscare în tune-luri, productivitatea acestora variind de la 2 la 15 tone de materie prima pe zi.

Cele mai răspândite soiuri de prune în Moldova sunt Stanley, Anna Șpat și President. Producția de prune în Republica Moldova în anul 2014 a constituit 72,800 tone, recolta medie constituind peste 4.5 tone la hectar, potrivit datelor Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, care prognozează o recoltă de 77,590 de tone de prune în anul 2015 și o productivitate medie de peste 5.9 tone la hectar.

Datele statistice oficiale

mai arată că suprafața totală a livezilor cu prune a fost, în anul trecut, de 18,800 hectare, dintre care suprafața pe rod a fost de 15,500 hectare. Termenul de exploatare a unei plantații de prune este de 20-25 de ani.

Cei mai mari producători de prune în lume sunt, potrivit datelor statistice ale FAO pentru anul 2014, China (6.1 mln tone), Serbia (peste 738 mii tone) și România (peste 512 mii tone), urmate de Chile (306 mii) și Turcia (305 mii).

PREGĂTIREA TERENULUI DIN TOAMNĂ PENTRU CULTURILE DE PRIMĂVARĂ

Este cunoscut faptul de orice cultivator că reușita culturilor de primăvară este condiționată, în primul rând, de modul cum a fost pregătit terenul încă din toamnă. Cea mai mare parte a suprafețelor agricole din țara noastră sunt situate în zona cu primăveri secetoase, iar aceasta îi determină pe cultivatorii din aceste zone să ia toate măsurile pentru a asigura, prin orice mijloace, acumularea și conservarea apei în sol. În acest scop, este de dorit ca primăvara să se intervină cât mai puțin asupra solului, făcându-se doar strictul necesar.

Dacă în cadrul asolamentului culturile de primăvară urmează după premergătoare care s-au recoltat în vară, este necesar ca imediat după eliberarea terenului să se efectueze o lucrare de dezmiriștit, care asigură condiții pentru a împiedica pierderea apei care mai există în sol și, totodată, acumularea apei din eventualele preci-

pitații care cad, realizând și o reducere a gradului de îmburuienare. După 2-3 săptămâni, când solul se găsește într-o stare de umiditate optimă, se efectuează lucrarea de arat cu plugul în agregat obligatoriu cu grapa stelată, pentru a asigura o mărunțire și nivelare a terenului și o ușoară „așezare” a solului pentru a nu conține canale prin care circulă aerul antrenând vapori de apă către exterior.

Pe toată perioada, solul trebuie menținut cu un grad

de afânare corespunzător pentru a acumula cât mai multă apă din precipitații, pe întregul orizont de până la 150 cm, în special în perioada de iarnă. Totodată, la suprafață să-și formeze un strat de mulci natural pentru a împiedica pierderea apei prin evaporare. Buruienile care apar peste vară vor fi distruse prin lucrări superficiale, înainte de a forma semințe. Ele prezintă avantajul că acumulează nitrății din sol și, totodată, constituie o sursă importantă de materie

organică pentru sol.

În situația când în perioada de vară nu s-a putut ara din lipsă de umiditate, precum și după culturile recoltate târziu în toamnă, se va lucra cu cizelul pentru a afâna și favoriza acumularea apei în sol (peste iarnă), iar când umiditatea solului permite se va executa o lucrare cu grapa cu discuri în agregat cu grapa cu colți, în perioada de toamnă sau, cel mai târziu, la începutul iernii, pentru a realiza mărunțirea și nivelarea stratului superficial al solului. Și în acest caz, la desprimăvărare solul este afânat, mărunțit și nivelat, cu bogate rezerve de apă, apt pentru însămânțat.

La executarea lucrării de semănat se va proceda astfel:

1. Pentru însămânțarea culturilor din urgența I, cu semințe mici (lucernă, rapiță, muștar) se poate intra direct la semănat deoarece brăzdările semănătorii pot asigura pătrunderea la 2-3

cm adâncime, atât cât este necesar pentru încorporarea seminței. În situația în care au început să apară buruieni anuale se trece mai întâi cu grapa cu colți reglabili și apoi se intră la semănat. În acest caz au loc pierderi de apă prin evaporare de cca 3%.

2. Pentru culturile din urgența I cu semințe mai mari (mazăre, năut) se pregătește patul germinativ, printr-o singură trecere, cu combinatorul, bine reglat, pentru adâncimea de încorporare a seminței (4-6 cm). Aici au loc pierderi de apă de 5-6% din umiditatea solului.

3. Pentru culturile din urgența a II-a nu este necesar să se lucreze solul decât în preajma semănatului deoarece mulciul natural asigură conservarea apei în sol. În preziua sau în ziua semănatului se pregătește patul germinativ cu combinatorul până la adâncimea de încorporare a seminței. În niciun caz nu trebuie folosită grapa

cu discuri în primăvară deoarece răscolește pământul și provoacă mari pierderi de apă de 15-16%, chiar și de 28%. În același timp lucrează la adâncimi greu de controlat și nu se mai poate realiza „pat tare și plapumă moale”, cum este necesar.

4. Din capul locului trebuie eliminată arătura de primăvară deoarece ea nu se poate realiza decât târziu, când se zvântă terenul și, pe lângă marile pierderi de apă, se întârzie și epoca de semănat cu urmările cunoscute.

5. În situația în care terenul la desprimăvărare este nelucrat, se va efectua o lucrare superficială după care se intră la semănat. Desigur că în acest caz rezervele de apă din sol sunt mult diminuate, iar condițiile pentru creșterea și dezvoltarea plantelor precoc se vor reflecta în nivelul recoltelor.

Profesor
Vasile POPESCU
<http://lumeasatului.ro>

CUM SĂ AVEM UN SOMN LINIȘTIT

Medicii susțin că prin dereglarea somnului se are în vedere dificultatea procesului de adormire, somn superficial cu treziri dese și/sau vise neplăcute (coșmaruri) și trezirea prea devreme. Cel mai des dereglările somnului se întâlnesc în cazul schimbărilor funcționale ale sistemului nervos. Situațiile obișnuite de conflict, cele de serviciu, regimul neobișnuit de muncă și odihnă, lucrul pe timp de noapte etc, la fel pot provoca insomnia.

Medicii susțin că procesul de adormire liniștită poate fi perturbat de gândurile obsesive, legate de evenimentele următoarelor zile, neliniștea pentru viitor, frica precedentă unei nopți nedormite, grija excesivă pentru starea de sănătate în general și a persoanelor dragi. Trezirile dese însoțite de frică conduc la aceea, că pacienții după somn suportă stare de moleșală generală, dureri de cap, stare de discomfort, dezechilibru emoțional, chiar și tendința spre reacții neurotice.

Potrivit medicului Tatiana Radjbandari din cadrul Centrului Național de Sănătate Publică Chișinău, este important de reținut, că dereglările somnului pot fi unul din simptomele inițiale ale apariției sau acutizării maladiilor psihice (schizofrenia, epilepsia, depresia). Adesea insomniile

însoțesc depresiile, caracteristice prin trezirea devreme pe fonul dispoziției diminuate.

Afecțiunile organice ale creierului, precum encefalita, tumorile, meningitele, traumatismele cranio-cerebrale, dereglările circulației sanguine, hidro-cefaleea deasemenea sunt însoțite de afectarea procesului de alternare a stării de somn și veghe. În cazul aterosclerozei vaselor cerebrale se atestă starea de somnolență ziua și de insomnie noaptea. Dereglările somnului au loc de asemenea în caz de hipertireoză, diabet zaharat, în perioada climacterică și se caracterizează prin adormire dificilă și somn superficial, diminuarea rapidității reacțiilor motorice etc.

Medicii susțin că în toate asemenea cazuri este necesar de adresat după ajutor la specialiști califi-

cați, adică psihoneurologi, care vor administra preparate sedative, neuroleptice, antidepresante.

SFATURI PENTRU UN SOMN LINIȘTIT

În cazul insomniilor trecătoare, care decurg mai ușor și nu sunt condiționate de afecțiunile organice ale sistemului nervos central sunt suficiente câteva măsuri ce asigură un somn profund, care la rândul său asigură procesele de refacere ale tuturor funcțiilor organismului.

Mergeți la culcare numai atunci când vă este somn. Dacă nu vă simțiți obosit la ora de culcare, citiți o carte, ascultați muzică sau răsfoiți o revistă. Optați pentru o activitate relaxantă, care să vă distragă atenția de la problemele de zi. Aceasta este necesar pentru a liniști sistemul nervos central, deoarece un somn util este atunci când sistemul nervos nu este agitat.

Încercați să va culcați și să vă treziți la una și aceeași oră în fiecare zi, pentru a forma un stereotip de somn-veghe, ceea ce vă va ajuta să dormiți mai bine.

Cel mai bine este de a ne culca mai devreme și de a ne trezi mai devreme. Urmați programul de trezire în weekend și în perioadele de sărbători.

Evitați adormirea pe parcursul zilei. Dacă simțiți acut nevoia unui „pui de somn”, încercați ca acesta să nu depășească o oră. Nu dormiți niciodată în timpul zilei după ora 15:00.

Nu consumați băuturi alcoolice cu 6 ore înainte de ora de culcare și nu fumați cu 3 ore înainte de culcare, deoarece nicotina și alcoolul sunt iritanți agresivi ai sistemului nervos central.

Nu vă culcați dacă vă simțiți înfometat. Efect somnifer au unele produse alimentare, care conțin aminoacidul esențial – triptofanul. Acesta, odată introdus în corp, stimulează producția de serotonină, unul dintre neurotrans-

mițătorii care ne ajută să ne relaxăm și să avem un somn liniștit. Surse bune de triptofan sunt: un pahar cu lapte cald sau cașcaval cu o felie mică de pâine albă, carne de curcan, servite cu un sfert de oră înainte de culcare. Un pumn de migdale înainte de culcare ar putea, de asemenea, să ne inducă somnul, deoarece și ele au în compoziția sa triptofan.

Evitați exercițiile fizice dificile cu 6 ore înainte de culcare, programați-le în prima jumătate a zilei. Ca rezultat al unui efort fizic, în mușchi se acumulează acid lactic, care provoacă o senzație de arsură și disconfort muscular. Ajunând în sânge, devine ca o toxină pentru sistemul nervos central și pentru întreg organismul. Toate acestea duc la un somn neliniștit.

Aerul în cameră trebuie să fie curat; aerisiți camera înainte de somn. Oxigenarea creierului are un efect somnifer direct, îmbunătățind circulația sanguină și saturația acestuia cu substanțe nutritive, atât de necesare pentru o bună funcționare a creierului.

Creați în dormitor o atmosferă liniștită, întunecată și puțin răcoroasă. Temperatura recomandată în dormitor în timpul somnului este 18 grade.

Odihna de noapte este sănătoasă doar pe un așternut comod, destul de lung și lat. Lenjeria de pat și de corp trebuie să fie curată, comodă și din materiale naturale (bumbac). Componentele așternutului trebuie aerisite cât mai des, iar lenjeria de pat trebuie să fie schimbată nu mai rar de o dată în 7-10 zile.

REMEDII NATURALE PENTRU DURERILE DE CAP

Durerile de cap pot fi cauzate de numeroși factori. Pentru acestea există remedii eficiente în afară de medicamentele din farmacie: leacurile din grădină sunt uneori adevărate miracole. Specialiștii susțin că în multe cazuri, terapiile cu plante dau rezultate foarte bune: rozmarinul, mușetelul, ghimbirul, teiul și pelinul sunt analgezice naturale, care pot calma simptomele durerilor de cap.

Proprietățile antiinflamatoare ale ghimbirului fac ca această plantă puternică să lupte într-un mod eficient împotriva durerilor de cap cronice. Ghimbirul poate reduce inflamația din organism într-un mod similar aspirinei sau ibuprofenului.

Un extraordinar anti-septic, rozmarinul a fost folosit pentru purificarea aerului până în secolul XX în spitalele din Europa, prin arderea de crenguțe. Proprietățile binefăcătoare ale plantei sunt date de

diferite tipuri de antioxidanți pe care le conține. Planta este foarte de bogată în vitamine din complexul B, cantități importante de vitamina A și vitamina C. Rozmarinul este un remediu consacrat în afecțiunile cardio-vasculare, ale sistemului nervos, combate cu succes durerile cauzate de reumatism și artrită, are proprietăți diuretice, îmbunătățește memoria și capacitatea de concentrare.

Ceaiul de pelin este benefic pentru durerile de cap deasupra ochilor și la

nivelul frunții. Infuzia se prepară dintr-o linguriță de plantă peste care se adaugă o ceașcă cu apă fierbinte. Ceaiul se lasă la infuzat timp de 2-3 minute, după care se strecoară și se bea. Tratamentul cu ceai de pelin nu trebuie să dureze mai mult de 3 săptămâni. Pelinul trebuie consumat cu mare atenție, deoarece, în cantități mari,

este toxic. Planta este interzisă cu desăvârșire gravidelor.

Durerile de cap care apar seara, înainte de culcare, sunt provocate de solicitările de peste zi sau de grijile care ne ocupă mintea și nu ne lasă să adormim. Pentru a vă liniști, beți un ceai din flori și din frunze de tei uscate (o linguriță de plantă

uscată se lasă la infuzat într-o cană cu apă caldă). Combate stresul și ajută la calmarea sistemului nervos central. Ceaiul de tei face minuni atunci când suferim de dureri de cap, oboseală, răceală și gripă, anxietate. Important este să fie preparat corect pentru a beneficia de toate proprietățile sale. Floarea de tei mărunțită bine se infuzează, nu se fierbe, pentru nu mai mult de 4 minute. Când apa prinde o culoare roșie-maronie intensă, nu se mai bea, pentru că ceaiul este toxic.

Mușetelul, cea mai populară plantă medicinală, este un adevărat elixir: calmează greața și balonarea, îi scapă de colici pe sugari, alungă insomnia, tratează depresia, iritațiile și acneea. Substanțele active pe care le conține au efecte antiinflamatorii, analgezice, antiseptice,

antispastice, emoliente, anestezice, cicatrizante, sudorifice și antialergice. Mușetelul poate fi folosit deopotrivă de adulți, dar și de copii, inclusiv de sugari. Specialiștii spun că acesta poate fi consumat atât sub formă de ceai, infuzie, cea mai des întâlnită formă, cât și sub formă de tincturi sau unguente. Toate au proprietăți miraculoase. Cercetătorii au demonstrat faptul că, dacă timp de o lună de zile urmăm cura cu infuzie de mușetel (câte două cani pe zi) sau cu pulbere de mușetel (câte o linguriță de trei ori pe zi), ne vom simți mult mai bine, mai revigorați, putem face față mai ușor încărcăturii emoționale, perioadelor de stres la locul de muncă sau problemelor de altă natură. De asemenea, ne vom odihni mult mai bine și vom face față provocărilor intelectuale.

EUROPA CUPRINSĂ DE PROTESTELE AGRICULTORILOR

Protestele fermierilor francezi au atins apogeul. După ce timp de câteva luni au organizat sute de proteste în toată Franța, nemulțumiți de prețul mic la lapte și carnea de vită și porc, în ziua de 3 septembrie au blocat Parisul. Aproximativ 1.500 de tractoare au circulat prin capitala Franței, paralizând astfel orașul, pentru a trage un semnal de alarmă cu privire la criza din agricultură.

Protestul a fost organizat de Federația națională a sindicatelor exploatațiilor agricole (FNSEA) și de organizația Tinerilor agricultori. Reunite la Poarta Vincennes, în estul Parisului, unul din principalele puncte de acces spre Capitală, diferitele co-

loane de manifestanți s-au îndreptat spre Place de la Nation, unde au protestat pe întreaga durată a zilei.

„Prețul laptelui a scăzut la 320 de euro pe tonă față de 340 de euro pe tonă cât era acum un an. Continuă să se prăbușească și vindem în

pierdere deși acest lucru ar trebui să fie în afara legii”, a declarat Christian Ribet, unul dintre fermierii veniți cu tractoarele din Bretania, un important centru de producție de carne și de lapte. Potrivit datelor oficiale, aproximativ 22.000 de exploatații, adică 10% din numărul total, sunt în prag de faliment din cauza prețurilor mici cu care se achiziționează produsele agroalimentare.

Unii parizieni au aplaudat tractoarele care au trecut pe străzi claxonând. Totuși, protestele fermierilor nu sunt bine privite de toți francezii. Există orașeni care nu sunt de acord cu subvenționarea masivă a agricultorilor. De curând, un protest a întrecut măsura. Fermierii au aruncat 300 de tone de deșeurii în centrul orașului Caen, ceea ce a provocat pagube de 200.000 de euro. Acțiunea s-a lăsat cu demisiile liderilor lor.

Marșul tractoarelor de la Paris a inclus și o delegație de 100 de reprezentanți ai fermierilor care au înmănat parlamentarilor francezi un ma-

nifest cu toate nemulțumirile din sectorul agricol. Presați de opinia publică, dar mai ales pentru că se tem că agricultorii și crescătorii de animale vor reveni cu noi manifestări de amploare, guvernul din Hexagon au făcut public un program de sprijin cu un buget total de trei miliarde de euro. De peste 5 ori ajutorul pe care producătorii agricoli din Franța l-au obținut în iulie și care se ridica la doar 600 de milioane de euro.

Măsurile de sprijin ce vor fi acordate fermierilor fran-

cezi au fost anunțate de către premierul Manuel Valls, care a subliniat că banii vor fi alocați pe următorii trei ani pentru a sprijini activitatea agricolă și mai ales investițiile. Astfel, fermierii francezi vor beneficia de: credite subvenționate de stat; amânarea fără penalizări a ratelor bancare aferente anului 2015; amnistii fiscale; scutiri la impozitul de asigurare socială; amânări la plata taxelor; simplificări în legislație.

În ziua de 7 septembrie, la Bruxelles, Belgia, în jur de

5.000 de fermieri au protestat pe străzi în timp ce miniștrii agriculturii din statele membre discutau despre criza prețurilor. S-au aruncat ouă în forțele de ordine iar aglomerația provocată de sute de tractoare a blocat capitala Europei.

Chiar dacă comisarul pentru agricultură european, Phil Hogan nu a fost prezent, din cauza unei probleme de sănătate, echipa lui a anunțat un pachet de sprijin pentru fermieri în valoare de 500 de milioane de euro.

DESPĂGUBIRI PENTRU FERMIERII POLONEZI

Seceta a afectat peste 100.000 de ferme poloneze, nivelul pierderilor fiind calculat la nivel național la peste 5 miliarde de euro, potrivit autorităților de la Varșovia. În fața problemelor cu care se confruntă agricultorii, Marek Sawicki, ministrul agriculturii, a anunțat deja bugetul alocat pentru despăgubiri, respectiv sumele plătite la hectar. Evaluarea pierderilor urmează să se finalizeze în cursul lunii septembrie, însă Guvernul polonez a anunțat că a alocat pentru despăgubiri un buget de 488 de milioane de zloți,

echivalentul a 115 milioane de euro.

Compensațiile urmează să fie virate în conturile fermierilor începând din 10 octombrie și se vor plăti 800 de zloți (190 de euro) pentru hectarul de livadă și arbuști și 400 de zloți (95 de euro) pentru hectarul cu alte culturi.

Condițiile pe care fermierii polonezi trebuie să le îndeplinească pentru a fi despăgubiți au fost și ele deja fixate. Astfel, pierderile suferite de aceștia în 2015 trebuie să depășească 30% din recolta medie pe care au raportat-o în ultimii trei ani.

RUSIA MIZEAZĂ PE EXTINDEREA COMERȚULUI CU CARNE DE VÂNAT

Rusia va face investiții majore în carnea de vânat. În Kamchatka a început să se lucreze la dezvoltarea unei fabrici proiectate să prelucreze 30 tone de vânat pe an, fiind vorba de un efectiv de 11.000 reni.

„Anterior am tăiat și am ambalat numai carne proaspătă congelată” a declarat Igor Kima, directorul șef al companiei. Odată cu lansarea fabricii, vom putea începe producția de diferite tipuri de cârnați din reni. Vom produce carne de vânat ambalată în vid. De asemenea, ne propunem să lansăm o linie de conserve și să începem producția de conserve de carne, din această iarnă”.

„În vremurile fostei URSS, producătorii de vânat din Orientul Îndepărtat rus furnizau anual aprox. 20 tone de vânat pe piața franceză, a adăugat Kima.

Administratorii regionali au început deja să lucreze la legislația privind creșterea renilor, legislație menită

să vină în sprijinul producătorilor de vânat din regiune. Potrivit ministrului adjunct al Agriculturii, pentru Kamchatka, Igor Ermaikov, regiunea este una cu cei mai mari producători de carne de vânat din țară, având 44.000 reni, cu 6% mai mult decât în 2014.

CONCURENȚĂ PE PIAȚA GRÂULUI

Exportatorii de grâu din Occident nu pot concura cu statele baltice și regiunea Mării Negre. Principalii exportatorii de grâu din Uniunea Europeană au probleme în a obține contracte de vânzări din cauza rivalilor mai ieftini din statele baltice și regiunea Mării Negre, însă recenta scădere a prețurilor de către comercianții francezi ar putea să ajute la creșterea vânzărilor, au declarat recent pentru Reuters o serie de traderi.

„Lituania și Letonia au avut recoltă bună în vara aceasta și oferă cantități mari la export la prețuri foarte mici. De asemenea, Rusia, Ucraina și Kazahstan ar urma să exporte împreună o cantitate de grâu mai mare cu aproape trei milioane de tone față de sezonul trecut și cred că această cifră va duce la diminuarea exporturilor UE”, a declarat un trader german.

La începutul lunii septembrie la Bursa de la Paris

cotațiile futures la grâu au atins un nou minim, în condițiile în care prețurile scăzute rezultate în urma licitației organizate de Algeria au scos în evidență concurența acerbă pe piețele de export. Franța, cel mai mare exportator de grâu din UE, a început să fie concurat de statele baltice și pe piețele sale tradiționale de export cum este Algeria.

„Pentru moment, începând din iulie și până în septembrie, țările din regi-

unea Mării Negre domină vânzările la export urmate de grâul din statele baltice începând de la mijlocul lui septembrie și până în noiembrie. Noi suntem la coadă”, a declarat un trader francez.

În încercarea de a câștiga un contract la licitația organizată de Autoritatea Generală pentru Aprovizionare (GASC) din Egipt, cel mai mare importator mondial de grâu, traderii francezi au redus semnificativ prețul.

WWW.AGRAVISTA.MD

TE INFORMEAZĂ LA TIMP,
OFERINDU-ȚI CELE MAI BUNE
ARGUMENTE ÎN ORICE NEGOCIERE!MULTI PRODUCĂTORI S-AU CONVINS
**CĂ ESTE MULT MAI GREU
SĂ VINZI PRODUSUL
LA UN PREȚ CONVENABIL,
DECÂT SĂ PRODUCI**

Federația Agricultorilor AGROinform prezintă prețurile săptămânale angro la fructe și legume pe 5 piețe din Moldova

Informația despre prețurile săptămânale o puteți accesa pe www.agravista.md 10.09.2015

Denumirea produsului	Piața agricolă Edineț			Piața angro Bălți			Piața angro Chișinău (Albișoara)			Piața agricolă Ungheni			Piața agricolă Cahul		
	minim	maxim	mediu	minim	maxim	mediu	minim	maxim	mediu	minim	maxim	mediu	minim	maxim	mediu
LEGUME															
Ardei dulce	6.00	11.00	10.00	3.50	12.00	6.50	7.00	7.50	7.00	8.00	15.00	12.00	8.00	10.00	9.00
Cartofi	5.00	6.00	5.00	4.00	7.00	4.50	5.50	6.00	5.50	5.50	8.00	7.00	5.50	6.00	5.50
Castraveți	6.00	7.00	6.00	7.00	8.00	8.00	15.00	15.00	15.00	8.00	12.00	10.00	8.00	8.00	8.00
Ceapă albă	-	-	-	-	-	-	10.00	10.00	10.00	-	-	-	-	-	-
Ceapă galbenă	4.00	7.00	6.00	3.50	6.00	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00	7.00	6.00	5.00	5.00	5.00
Ceapă roșie	-	-	-	-	-	-	10.00	10.00	10.00	-	-	-	-	-	-
Ciuperci Champignon	-	-	-	35.00	35.00	35.00	-	-	-	40.00	45.00	45.00	28.00	28.00	28.00
Dovlecei	-	-	-	5.00	5.00	5.00	7.00	7.00	7.00	4.00	8.00	6.00	6.00	6.00	6.00
Gogoșari	8.00	18.00	15.00	8.00	18.00	12.00	10.00	18.00	15.00	18.00	22.00	20.00	12.00	15.00	15.00
Morcov	3.00	7.00	5.00	4.50	6.50	5.00	5.00	7.00	5.00	7.00	9.00	8.00	5.00	5.00	5.00
Pătrunjel	-	-	-	-	-	-	33.00	40.00	33.00	-	-	-	-	-	-
Roșii de seră	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4.00	8.00	6.00	3.00	5.00	4.00
Roșii de câmp	2.00	3.00	2.50	2.00	5.00	3.00	4.00	4.00	4.00	2.50	5.00	4.00	3.00	3.00	3.00
Salată	-	-	-	-	-	-	25.00	25.00	25.00	-	-	-	-	-	-
Sfeclă de masă	-	-	-	4.00	5.00	4.00	4.00	4.00	4.00	6.00	7.00	6.00	4.00	4.00	4.00
Usturoi	-	-	-	18.00	35.00	25.00	40.00	40.00	40.00	30.00	40.00	35.00	-	-	-
Varză	6.00	8.00	7.00	-	-	-	8.00	8.00	8.00	7.00	10.00	8.00	5.00	6.00	5.00
Varză timpurie	-	-	-	6.00	8.00	7.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Varză broccoli	-	-	-	-	-	-	25.00	25.00	25.00	-	-	-	-	-	-
Varză conopidă	16.00	18.00	17.00	15.00	15.00	15.00	15.00	15.00	15.00	15.00	18.00	15.00	15.00	15.00	15.00
Varză de pechin	-	-	-	-	-	-	15.00	15.00	15.00	-	-	-	-	-	-
Vinete	4.00	5.00	4.50	3.50	8.00	5.00	6.50	7.50	7.00	5.00	8.00	6.00	4.00	5.00	5.00
FRUCTE															
Banane	-	-	-	-	-	-	23.00	23.00	23.00	-	-	-	22.00	22.00	22.00
Căpșune	-	-	-	-	-	-	-	-	-	40.00	40.00	40.00	-	-	-
Grepfrut	-	-	-	-	-	-	34.00	34.00	34.00	-	-	-	-	-	-
Lămâi	-	-	-	-	-	-	40.00	40.00	40.00	-	-	-	30.00	30.00	30.00
Mandarine	-	-	-	-	-	-	38.00	38.00	38.00	-	-	-	-	-	-
Mere	4.00	5.00	4.00	4.00	5.00	5.00	4.00	5.00	4.00	5.00	10.00	8.00	3.00	4.00	4.00
Mere Golden	-	-	-	-	-	-	5.00	5.00	5.00	5.00	10.00	5.00	-	-	-
Pepene galben (zemos)	-	-	-	4.00	6.00	6.00	7.50	13.00	7.50	6.00	8.00	5.00	-	-	-
Pepene verde (harbuz)	2.00	4.00	3.00	2.00	5.00	3.50	3.00	3.50	3.00	3.00	4.50	4.00	4.00	5.00	4.00
Pere	-	-	-	-	-	-	12.00	13.00	12.00	5.00	10.00	8.00	-	-	-
Piersici	-	-	-	10.00	10.00	10.00	6.00	7.00	6.00	10.00	14.00	12.00	5.00	5.00	5.00
Portocale	-	-	-	-	-	-	25.00	27.00	25.00	-	-	-	-	-	-
Prune	3.00	4.00	3.00	4.00	6.00	4.00	3.00	6.00	3.00	4.00	6.00	5.00	2.00	3.00	3.00
Prune uscate	-	-	-	40.00	40.00	40.00	-	-	-	25.00	35.00	30.00	-	-	-
Struguri albi de masă	13.00	14.00	13.00	6.00	13.00	11.00	6.00	6.00	6.00	10.00	14.00	12.00	9.00	10.00	9.00
Struguri de masă Moldova	-	-	-	8.00	9.00	8.00	7.00	7.00	7.00	-	-	-	-	-	-
Struguri roșii de masă	13.00	14.00	13.00	10.00	13.00	12.00	6.00	6.00	6.00	8.00	14.00	12.00	9.00	10.00	9.00
Zmeură	-	-	-	-	-	-	-	-	-	30.00	35.00	35.00	-	-	-

OFERTE COMERCIALE

Perioada 1 - 14 septembrie 2015

OFERTE

Produs / Serviciu	Preț	Canti-tate	Contacte
Utilaj pentru procesarea laptelui	300 000 MDL	1 unități	s. Logofteni, r-l Fălești; Telefon: 0 259 60138; 069640708;
Utilaj pentru nutrețuri combinate		1 unități	s. Logofteni, r-l Fălești ; Telefon: 0 259 60138; 069640708;
Vindem Ceapă			r-nul Ocnîța, s.Rediu-Mare; Telefon: 027157368; 079853733; Email: palmoc-agro@mail.ru
Combină de recoltat cartofi			r-nul Ocnita s.Rediu-Mare; Telefon: 027157368; Mobil: 079853733; Email: palmoc-agro@mail.ru
Prune "Stanley"	5 MDL	60 t	Telefon: 068196430; Email: ducamaria21@mail.ru
Mere "Golden"	7 MDL	50 t	Telefon: 068196430; Email: ducamaria21@mail.ru
Mere "Aidared"	7 MDL	50 t	Telefon: 068196430;
Mere "Florina"	7 MDL	20 t	Telefon: 068196430;
Mere "Semerenco"	7 MDL	20 t	Telefon: 068196430;
Grâu	3 000 MDL	200 t	Telefon: 069119634; Email: zavturmihai@mail.ru
Grâu	3 000 MDL	120 t	Telefon: 079249100; Email: raileanboris@nail.ru
Orz	3 000 MDL	50 t	Telefon: 079249100;
Prune Stanley	6 000 MDL	5 t	s. Alexeevca; Telefon: 023671269; 078795135; Email: marcutasl@mail.ru
Prune Stanley	5 500 MDL	2 t	s. Alexeevca; Telefon: 023671324; 060992741; Email: lfrunze@mail.ru
Prune	6 000 MDL	2 t	Email: igaibu@mail.ru
Comercializez struguri Moldova		10 t	s.Costangalia; Telefon: 027355224; Email: g.casian@mail.ru
Comercializez struguri Moldova		10 t	s.Costangalia; Telefon: 027355230; Email: f.hantea@mail.ru
Comercializez struguri Moldova		10 t	s.Costangalia; Telefon: 027355265;
Comercializez struguri Moldova		10 t	s.Costangalia; Telefon: 027354658; 067342765;
Comercializez struguri Moldova		10 t	s.Țărăncuța; Telefon: 027354658; Email: ciobanu72@mail.ru
Soia	9 000 MDL	5 t	s. Glingeni, Fălești; Telefon: 025971319; 079591851; Email: bbujag@rambler.ru
Ardei dulci	8 000 MDL	10 t	s. Chirileni, Ungheni; Telefon: 0 236 75341; 079207222 ; Email: vladei@mail.md
Gogosari	18 000 MDL	4 t	s. Chirileni, Ungheni; Telefon: 0 236 75341; 079207222 ; Email: vladei@mail.md
Grâu alimentar	3 500 MDL	4 t	s. Alexeevca; Telefon: 023671236; 069664045; Email: gcalmis@mail.ru
Floarea soarelui	6 800 MDL	40 t	Catranic, Fălești; Telefon: 025974311; 067265255; Email: zubic_ion1950@rambler.ru
Piersici	8 000 MDL	5 t	s. Sculeni, Ungheni; Telefon: 023663247; 069216870; Email: prusu@mail.ru
Struguri de masă	8 000 MDL	5 t	s. Sculeni, Ungheni; Telefon: 023663247; 069216870; Email: prusu@mail.ru
Roșii	4 000 MDL	10 t	s. Chirileni, Ungheni ; Telefon: 023675258; 068569676 ; Email: sorcean@mail.md
Grâu alimentar 23% glutena, 90% IDC	3 500 MDL	500 t	s. Todirești, Ungheni; Telefon: 023649230; 068683534; Email: dfrasin@gmail.com
Struguri Prezantabili	15 000 MDL	7 t	s. Valea Mare, r. Ungheni; Telefon: 023643230; Mobil: 068840400; Email: apascaru@mail.md
Roșii de seră	8 000 MDL	15 t	s. Chirileni, Ungheni; Telefon: 0 236 75207; 068673724 ; Email: strungaruionnicolae@mail.ru
Vinete	7 000 MDL	4 t	s. Chirileni, r-ul Ungheni, Telefon: 0 236 75207; Mobil: 069357289
Ovăz	3 000 MDL	20 t	s. Glingeni, Fălești; Telefon: 025971319; 079591851
Floarea soarelui	8 000 MDL	100 t	s. Glingeni, Fălești; Telefon: 025971319; 079591851;
Floarea soarelui	7 000 MDL	30 t	s. Doltu, Fălești; Telefon: 025958528; 069046151; Email: apopusoi@rambler.ru

Vând Struguri "Aligote"	0 MDL	25 t	Telefon: 078840522; Email: ginsaraculina@mail.ru
Vând Struguri "Moldova"	0 MDL	1 t	Telefon: 078840522; Email: ginsaraculina@mail.ru
Vând Struguri "Doina"	0 MDL	1 t	Telefon: 078840522;
Vând Struguri "Izabela"	0 MDL	5 t	Telefon: 078840522;
Floarea soarelui	7 000 MDL	20 t	s. Ilenuța, Fălești; Telefon: 068331285; Email: apetreanu@mail.ru
Floarea soarelui	7 000 MDL	20 t	s. Ișcalău, Fălești; Telefon: 069009130; Email: usatii.mihaela@mail.ru
Grâu furajer	2 800 MDL	40 t	g.Catranic, Fălești; Telefon: 025974311; 067265255; Email: zubic_ion1950@rambler.ru
Orz	2 700 MDL	25 t	s. Bocani, Fălești; Telefon: 079520844;
Floarea soarelui		60 t	Edine, Telefon: 068620675;
Grâu		30 t	Telefon: 027343209; Mobil: 079004587; Email: valentina.turcan.59@mail.ru
Fasole		2 t	Telefon: 027343209; Mobil: 079004587; Email: valentina.turcan.59@mail.ru
Rapiță		10 t	Telefon: 027343209; Mobil: 079004587;
Floarea –soarelui		15 t	Telefon: 027343209; Mobil: 079004587;
Orz		10 t	Telefon: 027343209; Mobil: 079004587;
Ceapă		5 t	Telefon: 027343209; Mobil: 079004587;
Mazăre		10 t	Telefon: 027343209; Mobil: 079004587;
Roșii		4 t	s. Lazo, r-l Drochia ; Telefon: 0252 43343; 069267509; Email: nadejdabs@mail.md
Varză	7 000 MDL	5 t	s. Chirileni, Ungheni; Telefon: 0236 75341; 079207222 ; Email: vladei@mail.md
Mere Idared	6 000 MDL	10 t	s. Sculeni, Ungheni; Telefon: 0236 63247; 0692168701 ; Email: rusupavel@mail.md
Grâu alimentar 23% glutena 90% IDC	3 800 MDL	400 t	s. Costuleni, r-ul Ungheni; Telefon: 0236 40230; 079506811; Email: ivrabie@mail.ru
Grâu		20 t	s.Costangalia; Telefon: 027354658; 067342765; Email: vitalie.1977@mail.ru
Rapiță		10 t	s.Costangalia; Telefon: 027354658; 067342765; Email: vitalie.1977@mail.ru
Floarea – soarelui		20 t	s.Costangalia; Telefon: 027354658; 067342765; Email: vitalie.1977@mail.ru
Ceapă		3 t	s.Costangalia; Telefon: 027354658; 067342765;
Orz		20 t	s.Costangalia; Telefon: 027354658; 067342765;
Fasole		3 t	s.Costangalia; Telefon: 027354658; 067342765;
Mazăre		10 t	s.Costangalia; Telefon: 027354658; 067342765;
Vând Iepuri carne vie	225 MDL	100 cap	Telefon: 023522156; Email: matencogrigorie@mail.ru
Vând Cucosi	210 MDL	30 cap	Telefon: 023522156; Email: matencogrigorie@mail.ru
Floarea soarelui		20 t	Telefon: 069845617; Email: volosciucion@mail.ru
Grâu	3 MDL	300 t	Telefon: 069415713; Email: gainasergiu@mail.ru
Ardei		6 t	s. Lazo, r-l Drochia ; Telefon: 0252 43343; 069267509 ; Email: nadejdabs@mail.md
Orz		5 t	s.Peresecina; Telefon: 069157573; Email: hajiucop@rambler.ru
Carcasa unui depozit	3 000 €	1 unități	s. Chetrosu, r. Drochia; Telefon: 025254567;
Vagonetă		1 unități	s. Chetrosu, r. Drochia; Telefon: 025254567;

CERERI

Produs / Serviciu	Preț	Cantitate	Contacte
Cumpăr Grâu	3	1 000 t	Telefon: 068225159;
Cumpăr cereale	7 MDL	222 l	Telefon: 068690929;
Cumpăr Floarea Soarelui	7 MDL	200 t	Telefon: 069837859; Email: tatiana-lisnic@mail.ru
Cumpăr Orz	3 MDL	300 t	Telefon: 069785959;
Cumpăr Răsărită		100 t	r. Florești, s. Băhrinesti; Telefon: 078390676; Mobil: 078390676; Email: vitaflorgrup@yahoo.com
Cumpăr Floarea Soarelui		50 t	Edineț; Telefon: 068620675;

Mai multe informații găsiți pe **www.agravista.md**
Responsabilitatea pentru veridicitatea ofertelor plasate aparține **www.agravista.md**

ANUNȚ
VÂND PUIEȚI DE DOI ANI de agriș, fără spini; coacăză roșie și neagră, funduc, mur fără spini, flori clematise și corn altoit.
s. Rezeni, r-n Ialoveni, Sainsus Constantin
Telefon: 026874646; 068977170

DORIȚI SĂ ÎNCEPEȚI O AFACERE

ȘI NU ȘTIȚI ÎN CE DOMENIU SĂ INVESTIȚI?

DORIȚI SĂ LUĂȚI PREȚ BUN
PE PRODUCȚIA CRESCUTĂ CU MULTĂ MUNCĂ?Index de abonare:
PM 21948Abonați-Vă la ziarul **AGROmedia** inform

ȘI VEȚI PRIMI:

ABONAMENTE LA ZIARUL AGROMEDIAINFORM
POT FI PERFECTATE ÎN TOATE OFICIILE POȘTALE

- ✓ informații despre prețuri pe diferite piețe agricole din țară;
- ✓ cereri și oferte de producție agroalimentară;
- ✓ recomandări ale specialiștilor în agricultură despre:

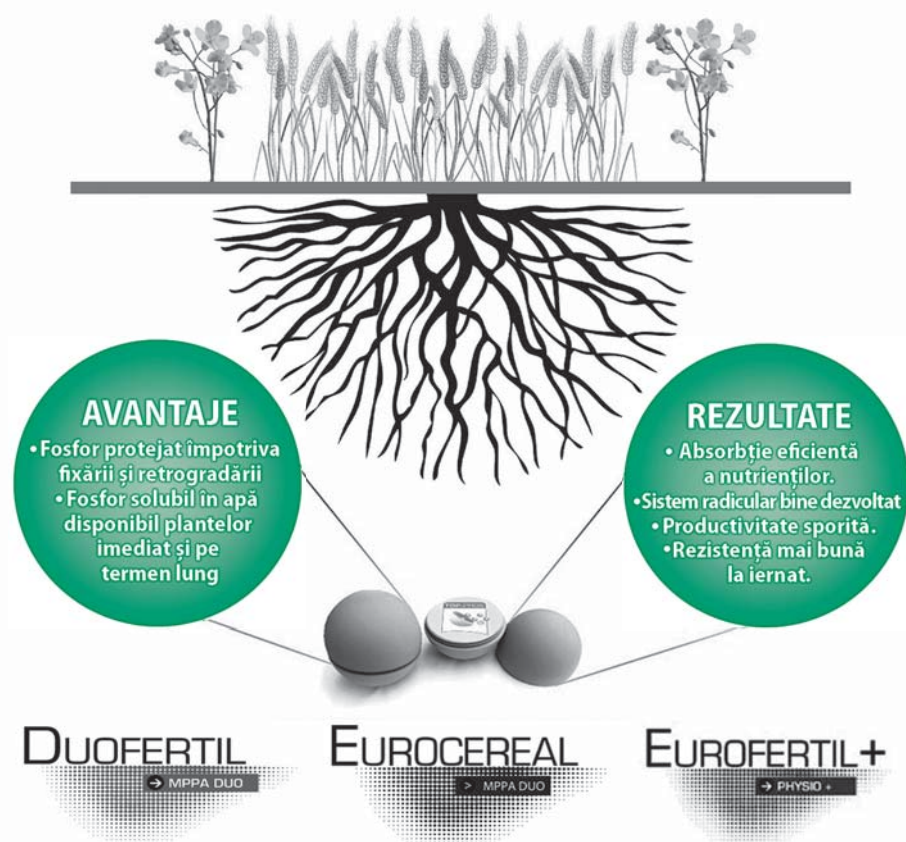
TOATE ACESTE
LA UN PREȚ
REZONABIL
DE NUMAI**132 de lei**PENTRU
ABONAMENT
ANUAL

- creșterea legumelor în seră și câmp deschis,
- îngrijirea livezilor și viilor,
- creșterea animalelor,
- idei de afaceri profitabile argumentate economic.

PREȚURI DE ABONARE (lei)

1 lună	3 luni	6 luni	9 luni	12 luni*
12	36	72	108	132

* august vacanță

Gama NPK toamnă 2015
Pentru rădăcini puterniceTimac AGRO
EASTTimac AGRO
EASTstr. V. Alecsandri, 143, et. 5,
Mun. Chișinău, R. MoldovaTelefon: +373/ 22 997 870
E-mail: officemd@ro.timacagro.com

Publicitate în ziarul AgroMediaInform

TELEFONUL DE CONTACT: 022-23-56-98

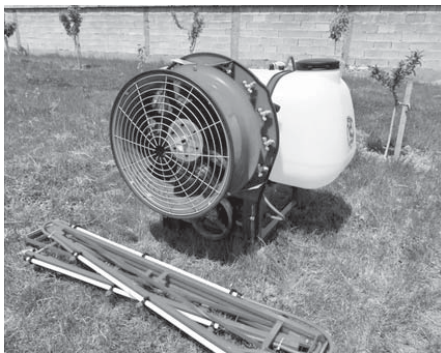
Ozonteh IMPEX S.R.L. din orașul Strășeni vă propune tractoare compacte la prețuri mici

■ Tractoare compacte japoneze de la 12 la 70 cai putere atât de mâna a doua, cât și noi

TOATE PIESELE DE SCHIMB
LA TRACTOARELE IMPORTATEPREȚURI ACCESIBILE -
suntem importatori direcți din Japonia

■ Asistență tehnică
■ O gama larga de utilaj nou pentru aceste tractoare precum:

- Pluguri
- Stropitoare combinată (dotată atât cu ventilator pentru stropit în vie, cât și cu brațe pentru stropitul culturilor de câmp)

- Grapă cu discuri
- Cultivatoare
- Cositoare cu rotor
- Cositoare plată
- Burghiu de săpat gropi
- Remorcă simplă sau basculabilă
- Tocător de crengi

AVANTAJE:

CALITATE SUPERIOARĂ
CONSUM REDUS
TRACȚIUNE 4x4
LONGEVITATE
STARE TEHNICĂ EXCELENȚĂ
PUTERNICĂ ȘI COMPACTĂ
PREȚ MIC

Pentru comoditate tractoarele și agregatele au fost expuse pe o suprafață special amenajată ce se află în or. Strășeni la adresa: șoseaua Chișinăului 1. Terenul este amplasat exact lângă Gara Auto, pe traseul național Chișinău – Ungheni.

PENTRU INFORMAȚII SUPLIMENTARE
NU EZITAȚI SĂ NE CONTACTAȚI:**Ozonteh IMPEX S.R.L.**

Mob.: 0698 98 123 - Nicolae
mob.: 0685 98 250 - Nicolae
mob.: 0698 98 987 - Ion

E-mail: ozonteh@gmail.com
www.TehnicaAgricola.md

OR. STRĂȘENI
www.tractoare.md